

MAGASINET

KITA

Kommunernes IT-Magasin

November 2025

ISSN 1399-7947

Samarbejde og fælles drift

/ side 18-32

KITA
TEMA

Digital suverænitæt

/ side 8-17

Fælleskommunale
IT-serviceorganisationer

/ side 20

Uklarhed om AI
hæmmer kommuner

/ side 36

Kommunale IT- og
Digitaliseringsansvarlige

Hvornår har kommunens it sidst været til service?

Har du røde advarselsslamper eller glider dit it som smurt i olie?

Med en it benchmark-analyse får du et serviceeftersyn af din it-leverance. Vi sammenligner it-økonomien og brugernes tilfredshed med systemer og udstyr op mod andre kommuner. Det giver tryghed og maksimal ydelse.

Hør mere eller bestil næste it-serviceeftersyn på info@itoptima.com eller på 7020 4747.

Afhængigheden af Big Tech har vokset sig stor

Kære alle.

2025 har hidtil været et år, hvor alt er gået over stok og sten. Jeg skriver denne leder som formand for KITA, men også som IT- og digitaliseringschef i Favrskov Kommune.

Det handler om Big Tech i USA og danske kommuners afhængighed af de meget dominerende leverandører. I særdeleshed har Microsoft vokset sig store gennem årene. Der er nærmest tale om et monopol, da 96 kommuner ud af 98 bruger Microsoft produkter til Office 365 og cloud infrastruktur. Microsoft har nogle meget gode og stærke programmer og services, og der er ikke kritik af dem herfra.

For nyligt har Microsoft lanceret nye spændende initiativer med Sovereign Cloud (den suveræne sky) og hvis vi tager dem i anvendelse kan vores afhængighed blive endnu større. Et endnu større monopol.

Problemstillingen deler sig i tre områder

Det første område er prissætningen. Microsoft skruer op for priserne i takt med, at deres produkter og services får flere funktioner. Microsofts ledelse i Danmark hævder, at priserne ikke stiger mere end inflationen. Her vil jeg gerne som kunde, IT- og digitaliseringschef i Favrskov sige, at jeg har en anden oplevelse. Det er markante prisstigninger. Men jeg anerkender også, at produkterne får mere funktionalitet.

Ligesom med abonnementer på TV-pakker, kommer der flere programmer og nye kanaler, som vi ikke har bedt om at få, og som vi måske heller ikke ser, men som vi bliver opkrævet abonnement for. Det er det samme med Office 365, flere funktioner, flere programtyper og flere licenser, hvor vi skal lære at vælge fra, hvis vi skal tøjle prisstigningerne.

Vilkår

Det andet område, der kommer i kølvandet på den store afhængighed af få leverandører, er vilkårene, hvormed man tager nye produkter ind eller fortsætter med de eksisterende. Fx. når leverandøren siger, nu skal I have en anden licens, eller nu stopper vi drift og udvikling af dette produkt og det vil udgå. Det er vilkår vi som kommuner og IT- og digitaliseringschefer ingen indflydelse har på.

Som kommune er det bekvemt at have supergode produkter og services med høj funktionalitet. Men den store afhængighed kan vise sig at være dyrt købt. Det har aldrig været klogt kun at have en leverandør.

I Favrskov Kommune har vi en stor vognmand. Firmaet kører med lastbiler af mindst to forskellige mærker. Så kan han skifte, hvis den ene viser sig at have problemer med kvalitet og priser. Det giver mere handelfrihed og mere konkurrence. Det er mere fleksibilitet. Den har vi for lidt af, når det gælder Microsoft. Vi er for afhængige og for sårbare.

Geopolitik

Det tredje område er geopolitisk. Den store klinge. Som sagt indledningsvist – det er spændende, at Microsoft lancerer suveræn sky som standard. Og selv om vi mod betaling kan få vores data ekstra godt beskyttet i europæiske datacentre, så har Magasinet KITA også andre kilder, der fastholder, at Microsofts servere er underlagt Cloud Act i USA. Det er ikke et område, jeg er dybt inde i og jeg er heller ikke advokat med dette speciale. Men hvis vi betaler ekstra for denne beskyttelse, for at være GDPR-compliant og for at beskytte europæiske borgeres data mod udlevering til amerikanske myndigheder, så kan det være et problem, at afhængigheden er så stor.

De regionale IT-serviceorganisationer

Og så har jeg slet ikke nævnt samlingen af den kommunale it-drift for så vidt angår server- og netværksinfrastruktur. Det fylder rigtig meget for de fleste af os. Målet med initiativet, der er aftalt i Økonomiaftalen for kommunerne 2026, er at øge cybersikkerheden. Det er et meget relevant mål, men slet ikke nogen lille opgave. Kommunerne har over 400.000 it-brugere når vi ikke tæller skoleområdet med. Arbejdet foregår i flere forskellige arbejds- og styregrupper, men der er endnu ikke noget tydeligt billede af, hvor vi ender. Jeg vil opfordre til, at vi holder målet skarpt for øje: **At øge cybersikkerheden.**

Jeg vil gerne ønske jer alle en glædelig jul og et godt nytår og ser frem til at mødes i 2026 – til flere digitale, suveræne dialoger og beslutninger.

Magasinet KITA

Udgiver: KITA – Foreningen af Kommunale IT- og digitaliseringsansvarlige
Formand: Henrik Brix, Favrskov Kommune

For information om foreningen, medlemskab samt abonnement se www.itchefer.dk

Redaktion: Flemming Kjærdsdam,
telefon 4026 3615,
flemming@kjaersdam.dk

Redaktionsudvalg:
Henrik Brix, Favrskov Kommune
Henning Strækjær, Guldborgsund Kommune
Thomas Hyltdgaard, Lemvig Kommune
Kim Sørensen, Hjørring Kommune
Flemming Kjærdsdam
Louise Andersen

Annoncer: Louise Andersen,
Koncept, telefon 3190 1155
la@koncept-net.dk

Layout: www.hillerup-design.com

Tryk: BrochureDesign

Ny AI-løsning opfanger samtalen og skriver dokumentationen.

– Farsund Kommune baner vejen i Norden!

Kommunal first mover: Farsund Kommune har halveret tiden de bruger på dokumentation med helt ny AI-samtaleløsning.

Den norske kommune, Farsund, har gennemført et pilotprojekt med AI-baseret "ambient scribe" teknologi i omsorgssektoren.

Resultaterne er nu dokumenteret i en ny rapport – og de er markante:

- 50–80 % mindre tid brugt på dokumentation
- Mere nærvær i mødet med borgerne
- Bedre kvalitet i notater og sagsbehandling
- Øget arbejdsglæde og mindre stress blandt medarbejderne

Med disse resultater er Farsund allerede i gang med at rulle løsningen bredere ud i organisationen.

Hvad betyder det for kommunal praksis?

Rapporten viser, at AI ikke kun handler om effektivisering, men om at styrke kvaliteten i velfærdsopgaverne.

Når dokumentationen automatisk er klar til godkendelse straks efter samtalen med borgeren, frigøres ressourcer, der kan bruges på bedre opfølgning, stærkere relationer og endda flere samtaler.

Omilon – jeres partner i Danmark

Hos Omilon arbejder vi allerede med flere danske kommuner om at implementere teknologien. Erfaringerne fra Farsund viser, at nøglen til succes er tæt samarbejde mellem fagfolk, ledelse og teknologi. Med Omilon som partner får I:

- Tilpassede dokumentationsskabeloner
- GDPR-sikret implementering
- Faglig support og erfaringsdeling
- Et stærkt fundament for skalering

Læs rapporten fra Farsund Kommune og bliv inspireret til, hvordan jeres kommune kan frigøre tid, styrke kvaliteten og skabe bedre vilkår for medarbejdere og borgere.

Hvis du vil høre mere eller ønsker en demo af løsningen, kontakt Louise Randa
T: 43 14 44 42 - louise.randa@omilon.com

omilon
Vi frigør tid

Indhold

MAGASINET KITA | November 2025

LÆS
OM

Microsoft og Google – to amerikanske IT-giganter laver fremstød i Danmark	6
Microsoft lancerer suveræn sky til sine europæiske kunder	8
Google åbner Gemini AI for danske udviklere og virksomheder	12
Med Sovereign Cloud sender Microsoft betydelige prisstigninger til kunderne	14
Ny bog: Fra digital besættelse til digital suverænitet	16

Microsoft og Google – to amerikanske IT-giganter laver fremstød i Danmark

6

TEMA / SAMARBEJDE OG FÆLLES DRIFT 18-32

Tema om de regionale IT-serviceorganisationer og de fælleskommunale samarbejder	18
Status på de fælleskommunale IT-serviceorganisationer	20
Briefing: Sådan kan de nye kommunale it-centre blive en digital styrkeposition for Danmark	24
Serverne på Fyn rejser til Odense	26
Nordjylland rykker sammen	29
Kommunerne arbejder sammen om NIS2-implementeringen	30
11 nordjyske kommuner lander fælles GAP-analyser	32

Open Data.dk lukker	34
Uklarhed om AI-jura hæmmer kommunerne trods nye tiltag	36
Nyt AI-værktøj i beskæftigelsesindsatsen: AI-assistent i Thisted hjælper projektlederen med at bevare overblikket	38
Den fælleskommunale infrastruktur får 10 millioner kald om dagen – året rundt	42

Ny bog:
Fra digital besættelse
til digital suverænitet

16

26

Uklarhed om AI-jura
hæmmer
kommunerne
trods nye
tiltag

36

Microsoft og Google – to amerikanske IT-giganter laver fremstød i Danmark

To af verdens absolut største IT-virksomheder er i gang med at byde op til dans. Microsoft med nye leveranceforpligtelser til danske kommuner med Sovereign Cloud. De åbner tre nye danske datacentre om få måneder. Google, som inviterer danske udviklere og managers indenfor i deres maskinrum for Kunstig Intelligens. Magasinet KITA har talt med begge virksomheders danske ledelser, Direktør for offentlig sektor, Line Sinding Skött, Microsoft Danmark og CEO Peter Harden, Google.

Læs mere om digital
suverænitæt på siderne 8-17

Conscia
Secure progress

Er din kommune klar til at håndtere alle sikkerhedstruslerne?

Er din kommune klar til at håndtere sikkerhedstrusler, eller drukner I i alarmer uden en klar plan? Mange kommuner har investeret i sikkerhedsprodukter, der dagligt sender alarmer, men uden de rette ressourcer og procedurer på plads kan det være svært at reagere effektivt.

Conscia hjælper med 24/7 respons på Cybertrusler

Moderne MDR-services (Managed Detection and Response) tilbyder en proaktiv og intelligent tilgang til cybersikkerhed, skræddersyet til kommunernes behov. Med avanceret trusseldetektion, overvågning 24/7 og

automatiseret respons sikres hurtig håndtering af sikkerhedshændelser. MDR-løsningen integreres med jeres eksisterende IT-infrastruktur og overholder gældende compliancekrav - herunder NIS2.

Vil du vide mere?

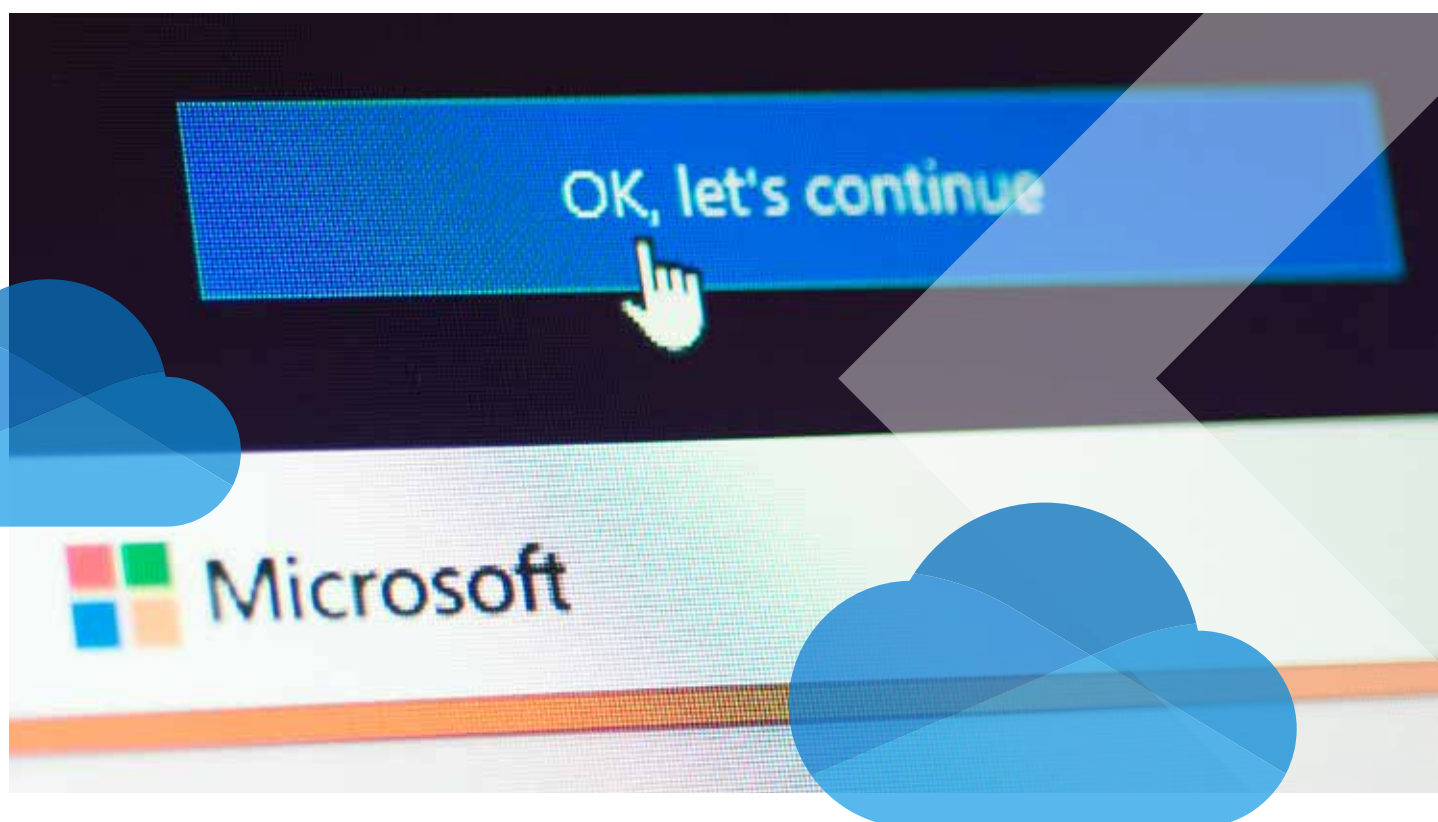
Kontakt Conscias MDR-ekspert, Nikolaj Andersen Wølck
Mail: naw@conscia.com eller mobil: +45 51 80 54 10

Du kan også læse mere om vores MDR-løsning her: www.conscia.com/dk/services

Microsoft lancerer suveræn sky til sine europæiske kunder

Microsoft er i gang med en større teknologisk omstilling med introduktionen af Sovereign Cloud – den suveræne sky – som overholder europæisk lovgivning og åbner tre danske datacentre i starten af 2026.

Den suveræne sky. Begrebet Sovereign Cloud giver associationer til digital suverænitet, og det er et løfte, Microsoft giver til sine kunder, som benytter sig af virksomhedens cloud services.

Direktør for offentlig sektor, Line Sinding Skött fra Microsoft Danmark:

“Det vigtigste, for vores offentlige kunder inden for cloud services og cybersikkerhed, er, at de kan sikre sig, at data, som opbevares i Europa forbliver i Europa i tråd med EU-lovgivningen. De kan også snart vælge, at data opbevares i Danmark. Vi åbner tre danske datacentre i starten af 2026. Det har vi arbejdet på i snart fem år. Nu kommer det. Vi har udarbejdet teknisk og juridisk setup, som vi kalder EU data boundary, og det betyder at langt det meste data bliver behandlet i Europa. Data i datacentrene bliver behandlet af personale i Europa, og vores kunder kan få en garanti for, at data ikke forlader Europa, medmindre kunden vælger en global service. Fra 2025 har vi indført en ny bestyrelse bestående udelukkende af europæiske statsborgere, der monitorerer alle vores datacentre i Europa i henhold til EU-retten,” siger Line Sinding Skött, der fastholder, at den suveræne sky er inden for Microsofts standardkontrakter. Det vil sige, de 96 kommuner og forsyningsselskaber, der er med i SKI-aftalen fra foråret 2025, får leveret suveræn sky som standard. De vil ikke få support fra USA medmindre de har en global service kontrakt.

Skalering 40 pct.

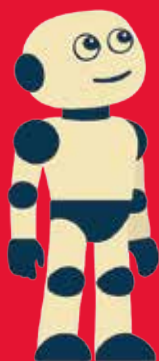
Microsoft har for nyligt garanteret disse nye forpligtelser over for sine europæiske kunder, hvor virksomheden over de næste to år vil udvide sin datacenterkapacitet med omkring 40 pct. på kontinentet. Vice president Brad Smith, Microsoft, skriver i en blog: “De nye Europa-forpligtelser udgør et svar på de bekymringer, som vi har hørt fra mange af vores danske kunder i de seneste uger. I en tid med geopolitisk usikkerhed er Microsoft forpligtet til at bidrage til digital stabilitet. Jeg vil opfordre jer til ved lejlighed at læse bloggen i sin helhed, da den indeholder flere konkrete initiativer samt et utvetydigt budskab om Microsofts støtte til europæisk konkurrenceevne, sikkerhed og digitale ambitioner”. Der har været en del debatter om dansk digital afhængighed af de amerikanske Big Tech virksomheder. Det har ført til en række diskussioner og debatter i medierne, om Microsoft kunne lukke ned for kunders data via cloudtjenester. “Microsoft kan lukke Danmark i løbet af en time,” hed det i et dansk magasin. Dermed kom der yderligere gang i debatten om digital afhængighed af de store amerikanske tech-virksomheder, ikke kun Microsoft, også Google, Amazon og Meta/Facebook.

- fortsættes på side 10 >>>

KOMBITs første fælleskommunale AI-løsning er en AI-assistent udviklet til Kommunernes Sygedagpengesystem (KSD).

Den hjælper sagsbehandlere med spørgsmål om lovgivning og systemets funktioner - og bliver nu rullet ud til alle kommuner.

AI-ASSISTENTER

KOMBIT er klar med en den første AI-løsning til kommunerne

Én platform – mange løsninger:

Ud over KSD udvikler vi nu AI-assistenter til KY, SAPA og AULA - og flere er på vej!

Vil du vide mere?

Scan QR-koden og læs om KOMBITs arbejde med AI

KOMBIT

96 kommuner

Afhængigheden af Microsoft i landets kommuner er til at tage og føle på. 96 ud af 98 kommuner skrev under på en tre-årig SKI-aftale med Microsoft i foråret 2025. En aftale til en værdi af 4,12 mia. kr. Den omfatter både officepakker og digital infrastruktur til cloud tjenester.

De nye europæiske digitale forpligtelser fra Microsoft opgraderer deres digitale infrastruktur og opbygger et bredt AI- og cloud-økosystem på tværs af Europa. Tjenester som øger kapaciteten med 40 pct.

”Som en del af Sovereign Cloud, giver vi også kommunerne i SKI-aftalen digital handlefrihed. Vi tilbyder en plan b. Hvis du har dine data i Azure som cloud tjeneste eller Microsoft 365, og du ønsker, at de skal fungere lokalt, tilbyder vi en service, hvor du tager data ned fra skyen og lader dem køre on premise. Der er kommet et ønske om at køre data lokalt. Det efterkommer vi. Det bliver selvfølgelig ikke med samme datakraft som i skyen, men du kan køre kommunen videre og levere dine services til medarbejdere og borgere. Dette er vi fuld gang med at teste. Det er en ekstra sikkerhed for kommunal drift, hvis der mod forventning skulle komme sanktioner mod at levere services i Europa. Jeg kan sige, at der er danske kunder der gør det i dag, men den lanceres i større skala, i den kommende tid,” siger Line Sinding Skött.

Geopolitik

I juli 2025 skrev det tyske IT-Magasin Heise, at Microsoft ikke giver nogen garanti for, at EU-data aldrig vil blive videregivet til USA. Chefjurist for Microsoft i Frankrig, Anton Carniaux, vidnede ved en høring i det franske parlament. Han udtalte sig under ed. Det drejede sig specifikt om data, som Microsoft modtager fra Union des Groupements d'Achats Publics (UGAP), det centrale offentlige indkøbsorgan for skoler, rådhus og kommunale forvaltninger i Frankrig.

Da Carniaux blev spurgt, om virksomheden kunne garantere, at den aldrig ville overføre deres oplysninger til den amerikanske regering uden de franske myndigheders udtrykkelige samtykke, svarede han, at han ikke kunne garantere dette under ed.

Den franske chefjurist tilføjede under høringen, at situationen aldrig var opstået indtil nu. Carniaux forklarede, at Microsoft kun kan afvise anmodninger om oplysninger fra USA, hvis de formelt er ubegrundede. Microsoft ville derfor kontrollere gyldigheden af alle anmodninger meget omhyggeligt. Den amerikanske regering kan ikke fremsætte anmodninger, der ikke er præcist definerede og udlevering kan kun ske på baggrund af en formel retskendelse, eksempelvis fra FISA-domstolen i nationale sikkerhedssager. I tilfælde af korrekte anmodninger skal Microsoft under alle omstændigheder opfylde sin forpligtelse og videregive de ønskede data. Virksomheden ønsker også at informere de berørte kunder om dette, men skal i sjældne tilfælde først bede de amerikanske myndigheder om tilladelse til at gøre det.

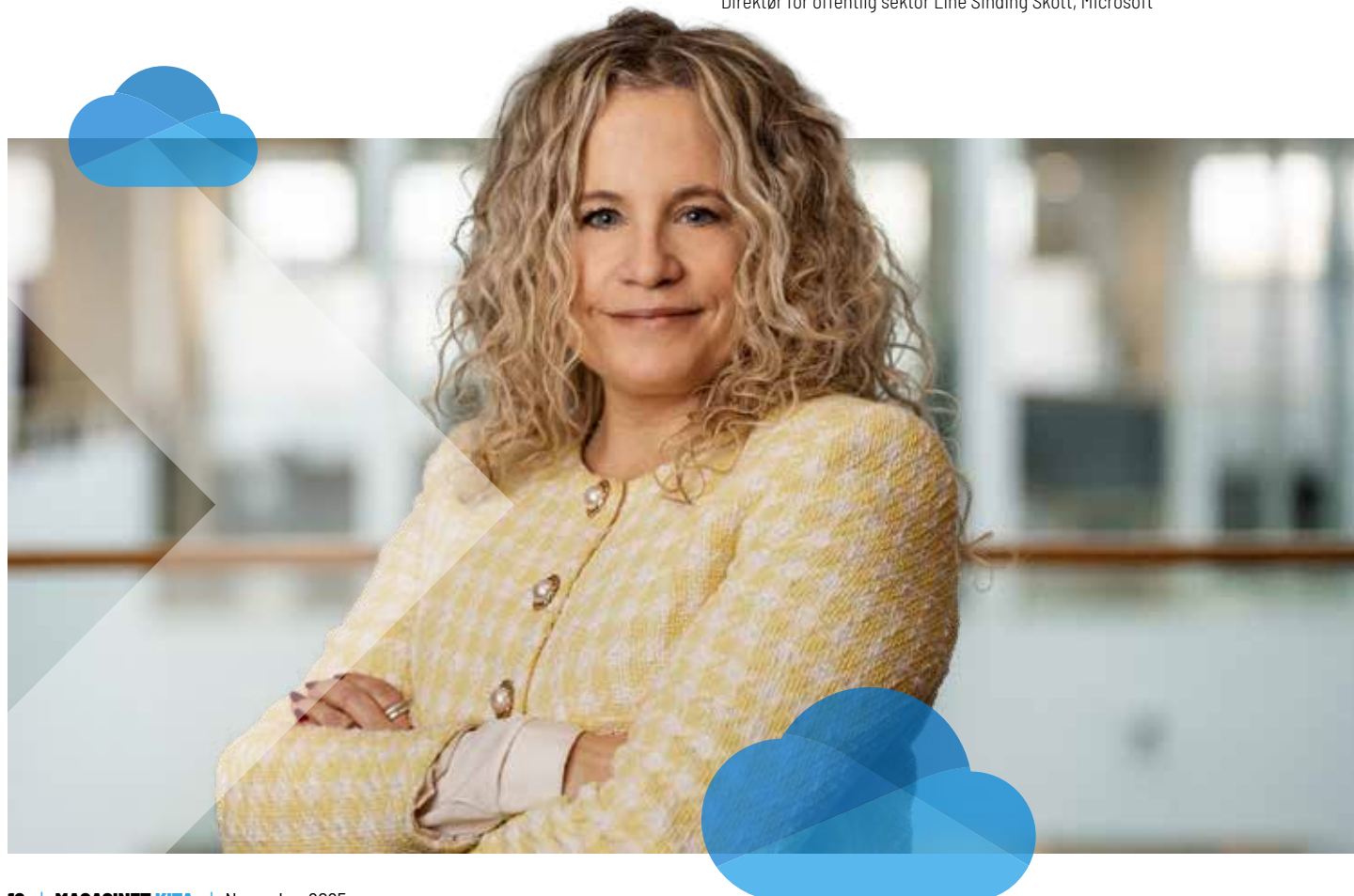
Så Microsofts nye initiativer er tekniske værn, men de giver tilsyneladende ikke juridisk immunitet. De nye Sovereign-løsninger (Public, Private, National Partner Clouds) lover europæisk datalagring, drift med EU-personale og kundestyrret kryptering. Grundlæggende set er Microsoft stadig amerikansk. Det rejser spørgsmålet om Cloud Act fortsat gælder.

Line Sinding Skött: ” Vi har et kontraktuelt spor. Hvis der er nogen, der forlanger, at vi går imod vores kunders interesser, vil vi tage det til den allerhøjeste retsinstans. For det andet - ligegyldigt hvad land det kommer fra, kan du tage data ned fra skyen og opbevare det i dit eget datacenter. For det tredje har vi en forretningskontinuitets forpligtelse, hvor vi bygger et setup med europæiske cloud udbydere. Det gør, at de kan drive Microsoft services videre i Europa. Kildekoden deponerer vi i Schweiz. Vi har nationale cloudbydere i Frankrig og Tyskland. Men det er ikke noget, du får op at stå fra den ene dag til den anden, men der vil komme flere med på den liste”.

**Vi åbner tre danske datacentre i starten af 2026.
Det har vi arbejdet på i snart fem år. Nu kommer det.**

Direktør for offentlig sektor Line Sinding Skött, Microsoft

Alle taler om datasuverænitet

Vi leverer fundamentet – uanset platform

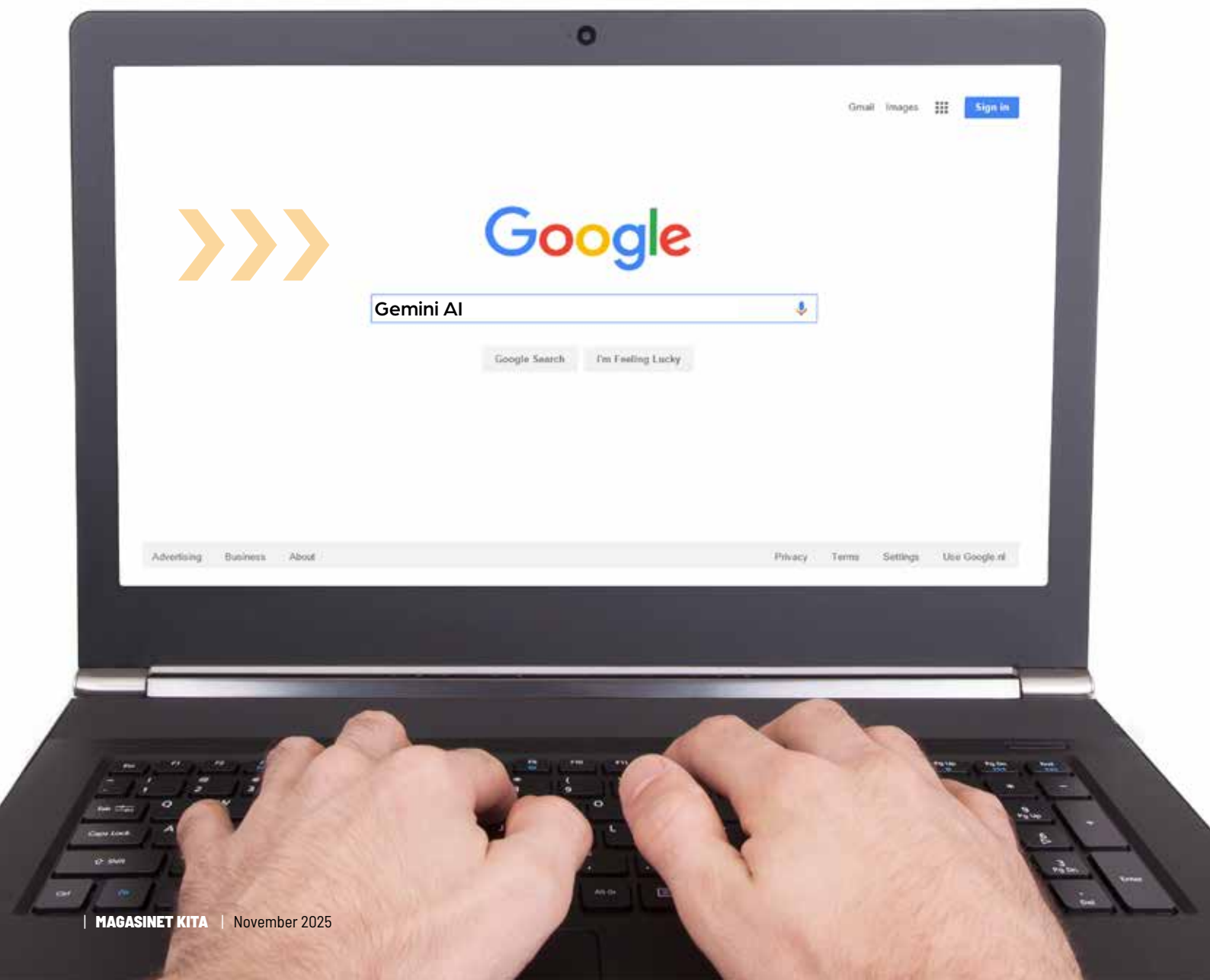
Hitachi giver jer et stabilt, skalerbart og compliant grundlag, der gør datasuverænitet mulig. Uanset om I kører open source, enterprise-løsninger eller begge dele.

www.komplexit.dk/hitachi

PS. Kom med til Hitachi Vantara Nordic Forum i KBH d. 20. januar 2026.
En dag hvor teknik, strategi og datasuverænitet mødes. Ses vi?

Google åbner Gemini AI for danske udviklere og virksomheder

Googles seneste fremstød i Danmark Google Clouds AI Day startede på The Plant på Amager. Google er stort set tilstede i alle hjørner af vores digitale liv. Når vi tænder telefonen om morgenen ved Google det. Når jeg læser min første gmail ved Google det også. Når jeg starter bilen og sætter bilens GPS til, bruger jeg altid Google Maps til kontrol af bilens anbefalede rute. Maps er live – det er trafikken i realtid. Googles data er en virtuel kortlægning af tilværelsen i realtid.

På konferencen Google Clouds AI Day gav Google et indblik i Gemini, der skal integreres i browseren Chrome.

Gemini er den førende store sprogmodel og er udviklet i LLM.

Udviklere var på konferencen inviteret indenfor til at lære at bruge Googles værktøjer og managers bliver informeret om, hvilke gevinster, der kan høstes ved anvendelsen af AI.

På den første danske hackathon i november, som blev styret af Devoteam i Googles lokaler i København, indgik ADK værktøjskassen.

ADK (Application Development KIT) er en værktøjskasse, der binder Googles ydelser sammen via Kunstig Intelligens.

CEO Peter Harden, Google Danmark, tager pænt imod på the Plant.

Hvordan står I i landets kommuner?

“Cirka halvdelen af de danske kommuner bruger Googles læringsværktøjer i skolerne, så fra et uddannelsesmæssigt perspektiv er vi ret godt med. Set fra et Google Cloud-perspektiv er vi ikke lige så meget til stede, da vi i de senere år har haft mere fokus på erhvervskunder”.

“Men generelt er vi meget små på kommunemarkedet. De emner, vi taler om idag på konferencen, er ligeså relevante for kommuner som private virksomheder. Bedre kundeservice, optimerede arbejdsgange, forstå data bedre og cybersikkerhed,” siger Peter Harden.

Rekordregnskab

Det går godt for Google i al almindelighed. Google har lige afleveret et tredjekvartals regnskab, der sparker igennem. Over 650 mia.kr. i omsætning, og det er på deres cloudtjenester og AI-baserede infrastruktur og enorme beløb i annoncer på søgemaskiner og Youtube videoer. En af de vigtigste bemærkninger til regnskabet fra topledelsen lød, at Gemini blev den mest downloadede app i USA på Google Play og Appstore. Der er nu 650 mio. aktive brugere på Gemini. Det store skifte er i gang.

Udover at toppe ranglisterne, behandler Gemini, “nu 7 milliarder tokens i minuttet. Vi fortsætter med at drive stærk vækst i nye virksomheder. Google Cloud accelererede og afsluttede kvartalet med en enorm ordrebeholdning. Vi har over 300 millioner betalte abonnementer, anført af Google One og YouTube Premium.”

Tættere på

Peter Harden: “Jeg ville gerne være tættere på kommunerne. Vi har spændende teknologier inden for cloud, AI-infrastruktur og cybersikkerhed, som alle er relevante for kommunerne. Men vi har også lidt ydmyghed ved at sige, at hvis vi skal entrere kommuner, så skal vi have nogen med, som kan interagere med dem, tale ind til deres behov og forstå deres forretning. Der er vi som organisation bare ikke nået til endnu. Vi har nogle partnere, som arbejder for os. Det er dem, der kan bringe Google Cloud Services ud til kommunerne”.

Han tilføjer, at det ærgrer ham, at det er sådan.

Da Peter Harden bliver spurgt om de nye regionale IT-serviceorganisationer, som Økonomaftalen for 2026 mellem Finansministeriet og KL har vedtaget, svarer han.

“Jeg har hørt om det, og jeg har tænkt på det. Ligesom med kommunerne, vil vi ikke byde på det direkte. Jeg ser det som en “Managed Service”, hvor vores teknologi vil kunne bruges. Det kunne være en Google-partner som Devoteam, der kunne byde ind med Googles cloud og AI-infrastruktur til driften af centrene,” siger Peter Harden.

” Jeg ville gerne være tættere på kommunerne. Vi har spændende teknologier inden for cloud, AI-infrastruktur og cybersikkerhed, som alle er relevante for kommunerne. Men vi har også lidt ydmyghed ved at sige, at hvis vi skal entrere kommuner, så skal vi have nogen med, som kan interagere med dem, tale ind til deres behov og forstå deres forretning. Der er vi som organisation bare ikke nået til endnu.

CEO Peter Harden, Google Danmark

Teknisk vetoret

En af de diskussioner, der har været i medierne, er om den digitale afhængighed af amerikansk Big Tech, og den såkaldte Cloud Act, hvor amerikanske leverandører kan tvinges til at udlevere kunders data.

“Vi giver en teknisk vetoret til kunderne. Hvad betyder det i praksis? Det betyder at når de kommunale data er krypteret, og de ligger i Google Clouds Infrastruktur, så er det kun dig, der har nøglen til data. Eller kommunen kan vælge at give nøglen til en tredjepart, der så har adgangen til data. Hvis der kommer en til mig i datacenteret og beder om at se kommunens data af en eller anden grund, så siger jeg, at det ikke kan lade sig gøre, da jeg ikke har nøglen til de data. Data er låst inde og de er krypterede. Når det er processeret, kan jeg som leverandør ikke give andre indsigt i det. Jeg synes det er langt stærkere at have en teknologisk løsning på det problem, frem for at skulle sige, vi mødes i retten,” siger Peter Harden.

Peter Harden tilføjer, at Google Cloud har en teknisk løsning sammen med den franske forsvarsvirksomhed Thales og Google Cloud leverer infrastruktur. Det er et eksempel på at bevare innovation og effektivitet på de platforme, som bruges i dit eget land.

Henrik Zangenberg, Zangenberg Analytics:

Med Sovereign Cloud sender Microsoft betydelige prisstigninger til kunderne

Microsoft er i gang med en charmeoffensiv over for sine europæiske kunder ved at lancere Sovereign Cloud – den suveræne sky. Men analytiker og CEO Henrik Zangenberg opfordrer sine danske kunder til at holde øje med det prisskilt, som Microsoft sætter på ydelserne.

Henrik Zangenberg, Zangenberg Analytics, kender IT-markedet utroligt godt og de forretningsmodeller som ligger bag.

“Når vi kigger på Sovereign Cloud sammen med vores kunder, så er der tre elementer, der betyder noget”.

“Der er en kommerciel del, hvor Microsoft tilbyder Sovereign Cloud som alternative løsninger til det kunden allerede har, og som efter Microsofts mening er en løsning på kundens problemer og kundens udfordringer. Det bliver fulgt op af en prislap – eller prisstigning om du vil. Den prisstigning bryder vi op i to dele.”

“Første del er det, der ligger på bordet lige nu. Hvad er det kunderne bliver bedt om at betale ekstra for i forhold til den ydelse, vi har i dag. Der er meget få data til kundens rådighed. Der er så få data, at kunden ikke rigtig kan bruge det til noget. Microsoft er helt åbenlyst ude i en slags charmeoffensiv for sine europæiske kunder, og de vil gerne have nogle kunder med over på den nye løsning.”

“Den anden del af prisstigningen er, hvad kunden kan forvente, at Microsoft vil gøre med den her type ydelse fremover. Så kigger vi på, hvad Microsoft i øvrigt gør, når de prissætter deres ydelser. Det går kun i en retning, og det er opad. Priserne stiger allermost for de kunder, der har sværest ved at vælge et alternativ. Det gælder på deres almindelige software og det gælder for deres cloud ydelser. Det gælder om at etablere et lock-in, og så fastholde en meget, meget høj prissætning for de kunder, der er mest låst. For det er sådan, Microsoft gør, og det er jo en ret vigtig pointe, Microsoft har jo en differentieret prissætning for deres forskellige kunder. Så to kunder, der køber det samme, kan betale noget vidt forskelligt. Men skifter du over til en Sovereign Cloud vil du skulle betale ekstra, og jo mere afhængig du er af løsningen, desto mere stiger priserne”.

“Så kunder med samme forbrug betaler vidt forskellige penge, og det de betaler er en funktion af deres forhandlingsposition”.

De elementer, som Henrik Zangenberg nævner, er også en velment hilsen til de danske kommuners IT- og digitaliseringschefer, der skal vurdere omkostningerne ved det Sovereign Cloud tilbud, som Microsoft har rundsendt i en mail.

Boston Consulting Group vurderer, at Sovereign Cloud-regioner i USA typisk bærer en prispræmie på 15-30 pct. over standard public cloud, og

Microsoft's compliancecloud tilbud i USA viser, hvordan ekstra sikkerheds-, certificerings- og driftskrav slår igennem i prissætningen. Spørgsmålet er, hvad de samlede omkostninger bliver for Microsoft's nye Sovereign Cloud i Europa. Det vides ikke på nuværende tidspunkt.

“Det er en god idé at lave beregninger til aktivering af plan B – altså et alternativ til Microsoft. Hvis kommunerne vælger at gå Sovereign Cloud vejen, vil de skulle betale ekstra. Om det bliver 15 pct. eller 30 pct. Det vil jeg ikke kloge mig på, men vi holder skarpt øje med prisudviklingen,” siger Henrik Zangenberg.

Juraen

Den anden del med Sovereign Cloud er juraen. Zangenberg understreger, at de er ikke jurister i Zangenberg Analytics.

“Men vi kan konstatere, at de af vores kunder, der har undersøgt forholdene, altså store kunder med en betydelig juridisk kapacitet, er nået frem til, at det sådan set er ligegyldigt, hvad Microsoft Danmark lover en kunde i Danmark. Altså hvad de skriver i kontrakter og forskelligt andet”.

“I sidste instans vil Microsoft globalt set ende i et dilemma, hvor nogle amerikanske myndigheder, som jævnfør amerikansk lov, har ret til at forlange at data udleveres til dem. Så Cloud Act i USA fylder mere end GDPR i Europa.”

“Og du skal bare sætte dig ned og overveje, om du tror, at Microsoft vil være mest bange for en dansk domstol eller for det amerikanske efterretningsvæsen? Ja, de af vores kunder, der har foretaget den vurdering, er alle sammen nået til det samme resultat.”

“Microsoft vil være mest nervøse for den amerikanske lov og det amerikanske efterretningsvæsen i forhold til den jurisdiktion, hvor deres selskab er børsnoteret. Det er såre enkelt.”

Geopolitik

Så kommer det tredje element i Sovereign Cloud, og det er den geopolitiske risikovurdering. Her kigger kunderne jo ind i forskellige former for risici, hvor man kan forestille sig både noget på kort sigt og noget på længere sigt. På kort sigt er det noget med forstyrrelser, som indgår i en eller anden form for diplomatisk krise mellem Danmark og USA.

”Og jo mere uforudsigelig den amerikanske administration bliver, desto mere sandsynlig er risikoen for at noget uforudset sker. De fleste af dem vi arbejder sammen med, kigger på det, og siger, lille sandsynlighed, store konsekvenser”.

”Nu er spørgsmålet så, hvor store er konsekvenserne? Det er klart, hvis du leverer forsyningskritisk infrastruktur, så vil konsekvenserne være enormt store. Hvis du er en kommune, skal du overveje, hvor store konsekvenserne er, hvis det sker. Det kan jo være, hvis du har nødkald til de ældre kørende i en cloudløsning og du forestiller dig to dages forstyrrelse af den infrastruktur. Der kan man sige, at det kalder på en plan B. Det kalder på, at du på den korte bane har en alternativ mulighed til den cloudløsning”. Det er det kortsigtede. Der sker et eller andet politisk lige pludselig, der gør, at der sker forstyrrelser. Ligesom dronerne over Danmark.

”Du er uforberedt på det. Der skal du altså have en eller anden form for beredskabsplan eller plan B. Eller du skal overveje, om du overhovedet vil bruge de her ydelser”.

”Når det gælder det mere langsigtede, hvor vi langsomt ser en glidning henimod mere ny EU-lovgivning. Så vil en dansk kommune have mere tid til at forberede sig på det”.

”Men det er en fordel, at du har tænkt igennem, hvordan din kommune skal forholde sig til en uforudset hændelse, frem for at blive tvunget til

det. Jeg kan godt forestille mig, at mailservices i den offentlige sektor skal være drevet på dansk jord af danske operatører”.

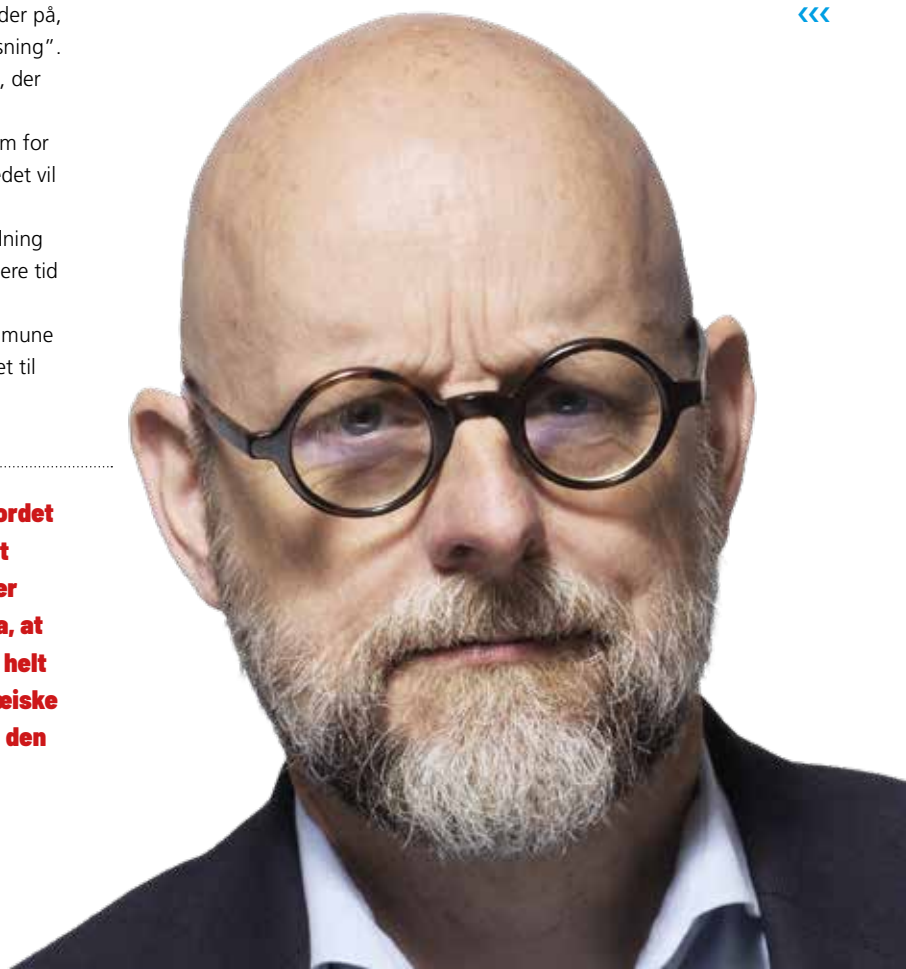
”Jeg ønsker ikke, at amerikanerne kan læse med på, hvad der sker i den offentlige sektor. Der kan man sige, at alt det her peger i retning af både kommercielle og juridiske grunde og for så vidt også geopolitiske,” siger Henrik Zangenberg.

Efter min mening burde kommuner, der minder om hinanden slå sig sammen og så lave nogle af de beregninger i fællesskab. Hvad koster en plan B?”

” Det ene er at sige, hvad er det, der ligger på bordet lige nu. Hvad er det kunderne bliver bedt om at betale ekstra for i forhold til den ydelse, vi har i dag. Der er meget få data til kundens rådighed. Der er så få data, at kunden ikke rigtig kan bruge det til noget. Microsoft er helt åbenlyst ude i en slags charmeoffensiv for sine europæiske kunder, og de vil gerne have nogle kunder med over på den nye løsning.

CEO Henrik Zangenberg, Zangenberg Analytics

Ny bog: Fra digital besættelse til digital suverænitet

Digital suverænitet handler dybest set om digital handlefrihed, om vækst og om national sikkerhed. IT-advokat Martin von Haller Grønbæk, Of Counsel i Bird & Bird og CEO i Spintype AI Jesper Bove-Nielsen er på vej med en ny bog om "Digital suverænitet". Den er knap nok gået i trykken, men Magasinet KITA har fået lov til at læse med.

"I Danmark er vi besatte af IT. Både i positiv og negativ forstand," siger Jesper Bove-Nielsen. "Vi er verdensmestre i digitalisering, men afhængigheden af udenlandsk teknologi er så voldsom at landets suverænitet kan sættes under pres af udenlandske aktører på ganske få timer. Det truer vores sikkerhed, vores økonomi og fremtidig vækst og det skal vi lave om på".

Det digitale Danmark startede egentlig lovende. I 1958 opfandt danske ingeniører mainframen DASK. En IT-begivenhed. Senere udviklede Regnecentralen Danmarks første skole-pc Piccolinen. Store danske IT-succeser som f.eks. Navision, Unity og Milestone Systems har vist, at Danmark godt kan være med i verdenseliten.

Vi er også blevet et af verdens mest digitale samfund med topplaceringer inden for offentlige digitale services, infrastruktur og digitale kompetencer i befolkningen. Erhvervslivet ligger nummer 3 i verden – kun overgået af Singapore og Schweiz. Danske universiteter uddanner også kandidater af en høj kaliber og forskning inden for Machine Learning er nummer fem i Europa. Men vi er endt langt fra, hvor vi startede og er mest af alt blevet et digitalt bruger-samfund, totalt underlagt Big Tech og dermed også en ny geopolitisk virkelighed.

Martin von Haller Grønbæk:

"På trods af Danmarks digitale styrkepositioner, oplever vi det paradoks, at vi er dybt afhængige af udenlandsk teknologi og det gør os ekstremt sårbare".

Jesper Bove-Nielsen: "Vi ligger i toppen i det offentlige. Vi ligger godt til i det private. Men med hensyn til digital suverænitet ligger vi nummer 29. Vi har opbygget en fantastisk forståelse for det digitale, vi er blevet verdensmestre i at bruge teknologien - men det er sket på bekostning af

en massiv afhængighed. Afhængigheden har ikke set så farlig ud før, men i en ny verden og en nye geopolitisk virkelighed er vi lige nu et virkeligt dårligt sted".

En massiv trussel og en unik mulighed

Bogen om digital suverænitet er et indspark i debatten om Danmarks digitale fremtid, om større digital handlefrihed og mere suverænitet. Forfatterens budskab er, at vores manglende digitale suverænitet er en massiv digital og økonomisk trussel, men samtidig en helt unik mulighed for at udnytte Danmarks digitale erfaringer og kompetencer til at skabe større resiliens og reel økonomisk vækst fremover.

"Den digitale handlefrihed betyder, at man skal kunne vælge at være suveræn på et givet område. Der findes i dag mange virkeligt gode alternativer til Big Tech, inden for stort set alle kategorier, også inden for AI og inden for kontorpakker. Men det kræver mod og vilje at turde gå imod strømmen. Derfor ligger vi i p.t. bunden af indexet for digital suverænitet," siger Martin von Haller Grønbæk.

Jesper Bove-Nielsen: "Vi mangler dyb forståelse for data og en digital dannelse der tager udgangspunkt i digital suverænitet og handlefrihed. Vi har ikke brug for brugerkurser i værktøjer. Danskerne er allerede 100-meter mestre i at bruge alle mulige digitale værktøjer. Derimod er det afgørende, at vi får en dybere forståelse for data som råstof: den ufattelige værdi der ligger i gode danske data, i virksomheder og i det offentlige. Når Big Tech bygger datacentre over alt, er det fordi de har indset værdien af vores data. Nu er det på tide, at vi selv indser det – inden vi forærer det næste Nordsø-eventyr væk".

For os handler digital suverænitet ikke bare om en løsrivelsesproces fra Big Tech. Det handler om at bruge de mange digitale styrker vi har i Danmark til at skabe økonomisk vækst og reel digital handlefrihed.

Martin von Haller Grønbæk

Facebook/Meta har skabt en trecifret milliardforretning på brugerskabte data. Alle ved at Big Techs game er at overtage og bruge virksomhedernes, kommunernes og efterretningstjenesternes data til AI og næste generations software. Hvem med et dansk flag på ryggen synes, det er en god idé?

Jesper Bove-Nielsen.

Der er brug for en reel digital handlefrihed

Vores IT-indkøbere, medarbejdere i offentlige og private virksomheder og borgere skal have reelle valg. De skal kunne vælge hvor, hvordan og hvornår de skal være digitale suveræne, og hvor det måske ikke er så nødvendigt. Hvis man ikke kan vælge mellem flere reelle alternativer, så er spillet slut før det starter.

Jesper Bove-Nielsen: "Det har altid været farligt kun at have en leverandør, fordi så sidder man i saksen, når de skruer op for priserne. Det er farligt pga. cybertrusler og nedbrud. Men det allerfarligste er at overlade alle vores data, fra virksomheder, offentlige og sågar efterretningstjenesterne – til udenlandske aktører, det er helt gak-gak."

Martin von Haller Grønbæk: "Danmarks styrkeposition inden for handel og indkøb, har altid været at vi har kunnet se, hvilke trends der er på vej. Vi har været gode til at anvende IT digitalt. Vi har fundet retningen og fået det bedste ud af det. Og det har vi også brug for nu. Vi skal opbygge en agilitet, hvor vi som suveræne noder i et globalt system, kan træffe suveræne valg. Suveræne i forhold til EU, i forhold til USA og resten af verden. Virksomheder skal agere på et globalt marked. Borgere skal kunne træffe suveræne valg".

Digital erkendelse og digital dannelse

Jesper Bove-Nielsen: "Før vi kan opnå en større digital suverænitet, må vi erkende vores massive digitale afhængighed. Det kommer ikke til at ske over natten. Men vi skal starte nu også selvom det bliver et langt sejt træk. Det starter med at vi selv tager fuldt ejerskab over vores data. Længere er

den ikke. Alle har efterhånden hørt, at data er fremtidens olie, det er det digitale grundstof og vores væsentligste aktiv. Jamen så lad os da stoppe med at forære vores data væk, eller lade dem blive opbevaret i Big Techs depoter, uanset om depotet ligger i Vendsyssel eller i Virginia i USA: Vi kan godt selv."

Martin Von Haller Grønbæk: "Udover at tage ejerskab over vores egne data foreslår vi, at suveræn digital dannelse bliver et nationalt projekt på linje med klima, sundhed og uddannelse. Det handler ikke kun om at lære at bruge IT – men om at forstå, hvordan digitale systemer fungerer, hvordan de påvirker os, og hvordan vi kan påvirke dem – hvordan vi kan udvikle dem. I gamle dage skulle børn og unge lære at læse og skrive for at kunne øge produktiviteten. Der skal ske det samme nu med digital dannelse. Det er nødvendigt for at kunne arbejde og være borgere i et moderne digitalt demokrati," siger Martin von haller Grønbæk.

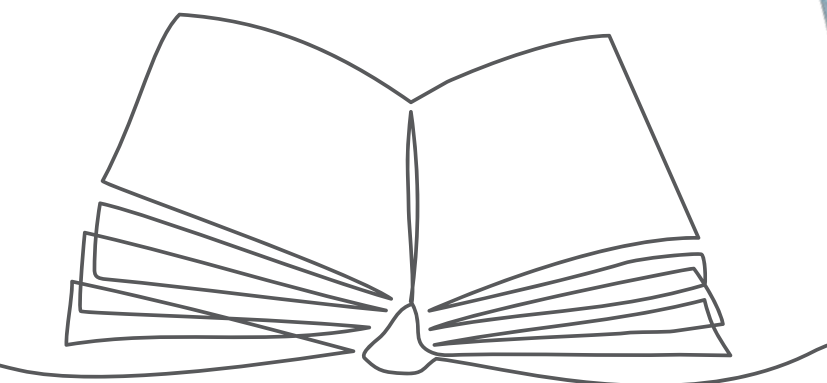
<<<

Digital suverænitet – fra besættelse til handlefrihed

Af Jesper Bove-Nielsen og Martin Von Haller Grønbæk. Udkommer december 2025.

Danmark scorer nr. 29 på Digital Sovereignty Index (2025) – bunden blandt EU-lande, med en score på 6,5 point (mod Finlands 64,5).

Årsag: Vi har outsourcet kritisk infrastruktur (cloud, software, datahåndtering) til Big Tech (Microsoft, Google, Amazon, Palantir), hvilket gør os økonomisk, politisk og sikkerhedsmæssigt sårbare.

Tema om de regionale IT-serviceorganisationer og de fælleskommunale samarbejder

Programleder Christian Christensen, KL, leverer en statusartikel om de 4-5 ny regionale IT-serviceorganisationer, der er en konsekvens af Økonomiaftalen 2026.

Topledelsen i det tyske selskab T-systems Nordic har givet deres input til det samme emne og mener, det kan vendes til en digital styrkeposition for kommunerne.

Mens den politiske proces er i gang, er ni kommuner på Fyn – KIT Fyn – i gang med en række initiativer der konsoliderer serverdriften og styrker cybersikkerheden i det fynske. I Nordjylland har 11 nordjyske kommuner samlet sig. IT-chef i Aalborg Kommune Svend Svenstrup siger, at samarbejdet er startet frivilligt, men Økonomiaftalen for 2026 har gjort, at samarbejdet er blevet mere forpligtende, og derfor har accelereret samarbejdet i Nordjylland. De 11 kommuner har også gennemført GAP-analyser og vil i fællesskab og hver for sig løfte cybersikkerheden.

Anders Schøler Kollin, Viborg Kommune, fortæller om "konceptafprøvning af NIS2, som skal spare mange timer i landets kommuner, ved implementering af NIS2. "Her vil temaer som risikovurdering, forsyningskædesikkerhed, og ledelsesforankring blive afprøvet af en gruppe kommuner, hvorefter vi udvikler værktøjer som andre kommuner kan anvende".

Læs artikler i
TEMA'et
på siderne

20-32

VIDEOTOOL

Udviklet til offentlige myndigheder i Danmark
- hostet sikkert i EU

Sikkerhed, compliance og tilgængelighed
samlet i én og samme GDPR platform

VideoTool gør det nemt at håndtere, dele og publicere video
– sikkert, dokumenteret og tilgængeligt via SSO, AD/ADFS

Ryk op i Superligaen med:

Datatilsynet, Statsministeriet, Finansministeriet, Digitaliseringsstyrelsen,
Statens IT, Social- og Boligstyrelsen, Syddjurs Kommune,
Aarhus Kommune, Odense Kommune, Favrskov Kommune,
Region Hovedstaden, - og mange mange flere.

NY APP
Optag og upload
sikkert fra iOS og Android

Ring **33 14 15 14** eller skriv til **nntv@nntv.dk**
Vi kan sætte en trial op fra dag til dag og sende dig et tilbud
www.videotool.dk

Status på de fælleskommunale IT-serviceorganisationer

Efter sommerens økonomiaftale om etableringen af de nye fælleskommunale IT-serviceorganisationer har der været fokus på at organisere og skabe overblik over de opgaver og processer, der er nødvendige for at efterleve aftalen. Tidslinjen for at skabe de nye IT-serviceorganisationer er ambitiøs, og samtidig er den organisatoriske og tekniske opgave meget kompleks. Midt i alt det, er det vigtigt, at der fortsat er trivsel og motivation iblandt de medarbejdere i hver kommune, som er enten direkte eller indirekte berørt af opgaven.

I KL har vi nedsat et programsekretariat, der skal understøtte kommunernes arbejde med at danne de 4-5 nye enheder. Det vil bl.a. ske ved at KL samler kommunerne om opgaven, og søger at sikre koncepter, drejebøger, oplæg til beslutninger mv. alle de steder, hvor det kan give mening at vi gør det i fællesskab, samtidig med at vi er meget opmærksomme på at søge at sikre at kommuner og nye organisationer kan lære af hinanden, så alle ikke skal starte forfra.

Noget af det første, som programmet har kastet sig over, er at finde ud af, hvem og hvordan der træffes beslutninger. Vi har i dialog med kommuner og staten, arbejdet på at etablere samarbejdsstrukturer, hvor der afklares hvilke emner/programspor der er i fokus. Det vil skifte igennem programets gennemførelse. Omdrejningspunktet for programmet er server- og netværksinfrastruktur.

Den kommende tid

KL vil først i det nye år sende inspirationsmateriale ud til alle kommuner, som kan danne fundamentet for de kommunale beslutningsprocesser. Det er de enkelte kommunalbestyrelser, der skal træffe beslutninger om at gå med i og sammen med andre kommuner i en IT-driftsenhed eller serviceorganisation. Det bliver de enkelte forvaltninger, der skal lave oplæg

til dette. Vi håber, at det fælles materiale, der udarbejdes, vil være en støtte til dette. Skal tidsplaner og aftaler holdes, skal alle kommunalbestyrelser i løbet af 2026 træffe beslutninger om at etablere og indtræde i de fælles IT-driftsenheder.

Målbillede-arbejdsgruppen bygger videre på de input, der kom ud af arbejdsgruppens første workshop i oktober. Det forventes, at arbejdsgruppen konkretiserer de tekniske drøftelser til nogle bud på vision og principper for etableringen af enhederne. Der ligger derfor en opgave i at få oversat de tekniske drøftelser til et sprog, som den kommunale styregruppe kan arbejde videre med og herefter give videre som anbefalinger til kommunerne. Derudover inddrages andre relevante aktører for at lære af deres erfaringer med henblik på at kunne skabe et målbillede, der kan indeholde forskellige scenarier, og kombinationer af forskellige scenarier og deres indbyrdes fordele og ulemper.

Generelt vil programmet forsøge at implementere en lærende organisation, der kan bredes ud til alle enheder og kommuner under transitionen. Bl.a. arbejder vi på at inddrage erfaringer fra andre, der har lavet store transitioner på IT-området. I sundhedsregi blev der bygget 5 supersygehuse på én gang, og det kan vi sikkert lære en masse fra.

Programorganisering

Den ovenstående "samarbejdsstruktur" skal ses som en ramme, der er tiltænkt at understøtte det arbejde, som kommunerne og de nye enheder skal stå for.

Den nationale styregruppe rådgiver og udstikker retning på centralt udvalgte områder. Finansministeriet, Ministeriet for Samfundssikkerhed, SAMSIK, Digitaliseringsministeriet og Statens IT er bl.a. medlem. Fra kommunerne er det repræsentanter fra København, Aarhus, Haderslev, Roskilde, Hjørring og KITA. De er udpeget af KKR-kredsene og sidder ligeledes i den kommunale styregruppe.

Den kommunale styregruppe er retningsgivende for indholdet af samarbejdet og rådgiver om anbefalinger for juridiske modeller, ambitionsniveau for samarbejde, herunder økonomi og binding til samarbejdet. Der er 19 kommunaldirektører og 5 IT-chefer i denne gruppe - ligeledes udpeget af KKR-kredsene.

Indsatser

Arbejdet med at få kortlagt den nuværende IT-tilstand, og hvad enhederne skal kunne, er sat i gang, og der arbejdes desuden på anbefalinger til enhedernes organisering. I efteråret 2025 har særligt "as-is" kortlægningen fyldt. For at kunne beskrive den opgave som IT-serviceorganisationerne skal løse, skal der være et overblik over, hvordan opgaven løses i dag af 98 kommuner. Det giver overblik over kompleksiteten samt en ide om de opgaver, der skal overdrages til de nye enheder. Det giver også en mulighed for at vurdere "det gab" mellem kommende målbillede(r) og hver enkelt organisation. Der er ligeledes brug for at fakta om opgaven for at kunne drøfte opgaven mere nuanceret med staten.

Tidsplanen for 2026 vil særligt understøtte det arbejde, som der skal til for at danne enhederne.

De centrale spørgsmål om organiseringen af de nye enheder, herunder hvilken selskabstype der er den rigtige, hvordan enhederne skal sammensættes, og hvor ens de skal være. Overordnet arbejdes det pt med tre modeller.

- 1) En model, der belyser selvstændige organisatoriske enheder, som er uafhængige af hinanden, og med mulighed for, at der også kan være forskellige selskabskonstruktioner mellem de forskellige enheder.
- 2) En model, hvor enhederne bindes tæt sammen, evt. i form af et moderselskab med et antal datterselskaber. Denne model undersøges af hensyn til muligheden for, at der kan sikres ensartethed i enhederne, f.eks. ift. procedurer, teknologi, service, sikkerhedsniveau samt mulighed for, at enhederne kan tage over for hinanden i en beredskabssituation.
- 3) Derudover undersøges modeller, der bygger på, at én værtskommune, udbyder services til andre kommuner. I 2026 vil arbejdet med at formulere et målbillede og danne transitionsorganisationer have stort fokus. Der er mange hensyn at tage, især cybersikkerhed, økonomi, driftsstabilitet, realiserbarhed og tryghed for medarbejdere. Arbejdet med at skabe et målbillede er i en meget tidlig fase. Det er en udfordring at blive konkrete, før det er afklaret, hvem der skal arbejde sammen, om de nye enheder skal være ens, og før det er afklaret, hvad der skal bygges - og om der i det hele taget skal bygges.

Før selskabsformen, samarbejdsmodellen og driftsmodellen bliver besluttet, er det dog nødvendigt at tegne bud på fremtidige målbilleder.

- fortsættes på side 22 ►►

Samarbejde og dialog

Så er vi tilbage ved sikkerhed og tryghed for medarbejderne. Alle forandningsprojekter skaber utryghed, særligt i den fase vi er i lige nu, hvor der stadigvæk udestår en masse beslutninger. Det kan være svært at se sig selv i et ukendt fremtidsbillede. Et element i at skabe tryghed er at have høj transparens i drøftelser og beslutninger og det forsøger vi at leve op til i KL.

Cirka hver anden uge afholder KL webinarer, der belyser de nyeste udviklinger i arbejdet og giver status for arbejder. Her kan deltagerne få en generel opdatering på programmets fremdrift og meget gerne byde ind med spørgsmål og inputs.

Dialogforum – du kan blive medlem

Programsekretariatet i KL har oprettet et dialogforum på Microsofts Viva Engage-plattform, hvor programmet løbende deler resultater fra arbejdsgrupperne og uploader relevante filer, plancher fra webinarer mm. Ethvert medlem kan lave opslag samt deltage med inputs, og vi opfordrer alle fra kommunerne med interesse i de nye enheder om at melde sig ind – vi er over 200 medlemmer. VIGTIGT: Man bør huske at tilmelde sig email-notifikationer ved at følge guiden i det fastgjorte opslag inde på forummet.

Arbejdsgrupper

For at komme helt ned i dybden med de forskellige spor under programmet har programmet samlet arbejdsgrupper med deltagelse fra et bredt udsnit af kommunerne. Lige nu er der en arbejdsgruppe for As Is-overblikket og for målbilledet. To nye arbejdsgrupper, der skal arbejde med enhedernes organisering og økonomi, er også under opsætning. Fremadrettet vil arbejdsgrupper komme og gå, som planlægning og etablering skrider frem. Tag endelig fat i programsekretariatet, hvis du og din kommune, gerne vil deltage i arbejdsgrupperne. Som tidligere nævnt, tager vi vigtigheden af transparens meget alvorligt i programmet. Det er derfor, vi har så mange kanaler for indflydelse, og det er derfor materiale fra styre- og arbejdsgrupper deles bredt med alle kommuner, bl.a. via dialogforummet.

Medlemmer af den kommunale styregruppe

Assens Kommune
Esbjerg Kommune
Favrskov Kommune
Fredensborg Kommune
Gentofte Kommune
Guldborgsund Kommune
Haderslev Kommune
Helsingør Kommune
Herlev Kommune
Hjørring Kommune
Kalundborg Kommune
Kolding Kommune
Københavns Kommune
Næstved Kommune
Odense Kommune
Rebild Kommune
Roskilde Kommune
Silkeborg Kommune
Svendborg Kommune
Thisted Kommune
Viborg Kommune
Vordingborg Kommune
Aalborg Kommune
Aarhus Kommune

” Noget af det første, som programmet har kastet sig over, er at finde ud af, hvem og hvordan der træffes beslutninger. Vi har i dialog med kommuner og staten, arbejdet på at etablere samarbejdsstrukturer, hvor der afklares hvilke emner/programspor der er i fokus. Det vil skifte igennem programmets gennemførelse. Omdrejningspunktet for programmet er server- og netværksinfrastruktur.

Christian Christensen, KL

KOM I MÅL MED NIS2 OG BLIV ISO 27001 COMPLIANT

START MED ET KURSUS I INFORMATIONSSIKKERHED

Kommunal service er sårbar over for cybertrusler og -kriminalitet. At truslen skal tages alvorligt vidner den danske implementering af NIS2 om, der nu omfatter kommunerne i det omfattende EU-direktiv.

Kommunerne skal blandt andet styrke deres IT-sikkerhed, sikre leverandørstyring, rapportere hændelser hurtigt og udpege ansvarlige for cybersikkerhed.

Ved at leve op til kravene i ISO 27001 standarden for informationssikkerhed får I et effektivt værn mod cybertrusler og -kriminalitet og får et værktøj, der driver jeres arbejde med at overholde NIS2.

Start med et kursus i ISO 27001 og få viden og værktøjer til at kickstarte og komme i mål med sikkerhedsarbejdet. Se vores kurser nedenfor.

På kurserne underviser ISO 27001-ekspert Anders Linde, som i mere end 12 år har arbejdet med anvendelse og implementering af standarder for informationssikkerhed.

Vi er leverandør på en SKI-rammeaftale og kan levere blandt andet ISO 27001 certificeringer og kurser inden for cyber- og informationssikkerhed på konkurrencedygtige vilkår til det offentlige. Som leverandør lever vi op til en række kriterier inden for kvalitet, miljø og samfundsansvar.

ISO 27001 Foundation (PECB-certificeret)

Kurset giver en grundlæggende forståelse for informationssikkerhed og hvordan man implementerer og administrerer et ledelsessystem for informationssikkerhed.

dnv.dk/pecbfoundation

ISO 27001 Lead Implementer (PECB-certificeret)

Kurset gør dig klar til en effektiv implementering af et ledelsessystem for informationssikkerhed. Du får en omfattende forståelse af best-practice for et ISMS og en ramme for dets løbende styring og forbedring.

dnv.dk/pecbimplementer

ISO 27001 Lead Auditor (PECB-certificeret)

Kurset giver dig viden og færdigheder til at planlægge og udføre effektive interne og eksterne audits af ledelsessystemet for informationssikkerhed i overensstemmelse med ISO 19011 og ISO/IEC 17021-1.

dnv.dk/pecbauditor

NIS2 Foundation

På kurset bliver du klædt på til at bidrage til indretningen af jeres sikkerhedsarbejde, så NIS2-compliance opnås gennem etableringen af effektive processer.

dnv.dk/nis2foundation

NIS2 for topledelse og bestyrelse

På bare 3 timer får du på dette online kursus, som er målrettet ledelse og bestyrelsesmedlemmer, den nødvendige viden om NIS2, dit ansvar og dine forpligtelser.

dnv.dk/nis2ledelse

Sæt strøm til ISO/IEC 27002 med CIS18

På kurset lærer du at integrere CIS18's konkrete foranstaltninger med ISO/IEC 27002's rammeværk, hvilket giver dig en struktureret tilgang til at opbygge og implementere effektive sikkerhedsforanstaltninger.

dnv.dk/cis18

NIS2 kursus målrettet offentlig forvaltning, stat, regioner og kommuner

På dette kursus stiller vi skarpt på, hvordan kravene i Direktivet og den danske lovgivning implementeres effektivt i den offentlige sektor.

dnv.dk/nis2offentlig

Har du brug for hjælp?

Vi hjælper dig gerne med at afgøre, hvad der er det rigtige kursus for dig selv eller din virksomhed.

Kontakt os for en afklarende samtale.

Birgit Lund Nielsen
Training Manager

trainingback@dnv.com
Tel: +45 3945 7093

Briefing: Sådan kan de nye kommunale it-centre blive en digital styrkeposition for Danmark

Danmark planlægger at etablere 4-5 regionale, kommunale IT-serviceorganisationer. Det er en historisk mulighed for at samle kræfterne, styrke cybersikkerheden og skabe en selvstændig europæisk digital infrastruktur – men også en opgave med betydelige risici.

Vi giver i det følgende vores vigtigste observationer, erfaringer og eksempler, som kan være relevante i dækningen.

Offentlig-privat samarbejde og fælles løsninger som løftestang

Kommuner og regioner bør bygge videre på eksisterende fællesskaber som OS2, SKI og Kombit – og samtidig invitere private aktører med ind. OS2 har vist, at open source og fælles udvikling giver uafhængighed, skalerbarhed og større handlefrihed.

Offentlig-privat samarbejde kan tilføre teknologi, innovationskraft og investeringskapital, som giver hurtigere udvikling, grøn drift og potentiale for eksport af danske løsninger til andre EU-markeder.

Inspiration fra finansverdenen – del viden og undgå siloer

De nye it-serviceorganisationer skal undgå at blive lukkede siloer. Banksektoren viser vejen: BEC, Bankdata og JN Data driver i fællesskab kritiske systemer som core banking, betalingsinfrastruktur og compliance-platforme – med stordriftsfordele, høj sikkerhed og hurtig udvikling. Governance-modellerne (fælles ejerskab, klare prioriteringer, fælles bestyrelser) sikrer, at både store og små aktører har reel indflydelse.

Tænk europæisk – byg på ægte sovereign clouds

Cloud behøver ikke være amerikansk. Europa tilbyder i dag stærke alternativer, ejet og drevet under EU-jurisdiktion og fri for amerikansk CLOUD Act.

Opsummering i korte træk

Ved at vælge europæiske sovereign clouds kan kommunerne undgå store anlægsinvesteringer i egne datacentre

Kommunerne kan sikre, at data forbliver på europæisk grund og beskyttes af GDPR og opfylde compliancekrav for kritisk infrastruktur (fx NIS2, ISO 27001, ENISA anbefalinger)

Kommunerne kan styrke cybersikkerheden gennem arkitektur baseret på Zero-Trust-principper og dokumenteret datalokalitet

Change management – lær af store europæiske projekter

Governance og teknologi er kun halvdelen af opgaven – mennesker og organisation skal med fra dag ét. Succes kræver klare mål, tidlig inddragelse, åben kommunikation, kompetenceudvikling og synligt lederskab. T-Systems' konsolidering af 89 datacentre til 13 i Tyskland – og migrering af 23.000 systemer uden nedetid – samt et modulært datacenter i Barcelona viser, at store tekniske skift kan lykkes, når governance og forandringsledelse går hånd i hånd.

Drift i absolut topklasse

Da vi overtog mainframe-driften fra KMD, viste vi, at selv de mest kritiske systemer kan flyttes til en ny platform uden at miste stabilitet. Denne erfaring er grundlaget for vores Zero Outage-principper – en kultur, hvor forebyggelse, læring og kvalitet er indlejret i alle processer. Zero Outage er ikke et projekt, men en driftsdisciplin, som kan sikre den stabilitet og kvalitet, borgere og myndigheder forventer af de nye it-serviceorganisationer.

” De nye kommunale it-serviceorganisationer er en historisk chance for at samle kræfterne og skabe en digital styrkeposition for Danmark – hvis vi bygger på erfaringer fra OS2, banksektoren og de bedste europæiske cloud-løsninger.

Adm. dir. Klaus Koefoed-Eriksen, T-Systems Nordic. (t.h)

” Ved at vælge europæiske sovereign clouds kan kommunerne sikre, at data bliver på europæisk grund, beskyttet af GDPR og NIS2, og samtidig undgå de store investeringer i egne datacentre.

Casper Bøgeholdt Andersen,
Head of Business Development T-systems Nordic. (t.v.)

Chefgruppen i KIT Fyn mødes en gang månedligt.

Serverne på Fyn rejser til Odense

KIT Fyn består af ni fynske kommuner, der har formaliseret sit strategiske samarbejde og operationelt gennemfører driftsaftaler inden for IT efter en en-til-en model. Svendborg Kommune har som den første i rækken i det fynske samarbejde flyttet deres serverdrift til Odense Kommune. Det har sparet Svendborg Kommune for en del penge ved at flytte serverdriften.

Formand for Styregruppen Jens Otto Kromann, KIT Fyn: "Vi har formaliseret samarbejdet på Fyn siden 2023. De tre store områder om det fælles samarbejde er serverdrift, IT-sikkerhed og informationssikkerhed (NIS2 red). Det er emner, som det rent strategisk giver god mening at samarbejde om – økonomisk og kvalitetsmæssigt. Det har i løbet af de to år vist sig at skabe synergi og en øget økonomisk bevidsthed i ejerkredsen. Vi jager så at sige gevinsterne i fællesskab," siger Jens Otto Kromann.

Der er ikke tale om, at KIT Fyn er et fælles selskab eller en digitaliseringsforening. Vores samarbejde er frivilligt og aftalebaseret – og fælles serverdrift er et emne, der fylder en hel del i ejerkredsen, men løsningerne aftales en-til-en og gennemføres enkeltvist.

Chef for IT-sikkerhed og IT-drift Jørgen Brolykke Rasmussen, Odense Kommune

Styregruppen som Jens Otto Kromann er formand for rapporterer ind til Kommunaldirektørforum for de ni kommuner på Fyn. Det var kommunaldirektørerne på Fyn der i sin tid bad styregruppen om et oplæg til et kommissorium om bedre samarbejde.

Udover Svendborg Kommune har Langeland og Ærø Kommune ligeledes lavet aftaler med Odense Kommune om at overtage driften af serverne. Her forventes det, at serverne bliver flyttet i løbet af efteråret 2025. Så driften af servere på Fyn rejser til Odense.

Jørgen Brolykke Rasmussen, der er chef for IT-sikkerhed og IT-drift i Odense Kommune er desuden formand for den operationelle styregruppe i KIT Fyn. IT-chefgruppen er ansvarlig for arbejdet og fremdriften i de enkelte arbejdsgrupper og sikrer halvårlig afrapportering til styregruppen.

Jørgen Brolykke Rasmussen: "Der er ikke tale om, at KIT Fyn er et fælles selskab eller en digitaliseringsforening. Vores samarbejde er frivilligt og aftalebaseret – og fælles server-drift er et emne, der fylder en hel del i ejerkredsen, men løsningerne aftales en-til-en og gennemføres enkeltvist".

Lov 655

Ifølge Odense Kommunes juridiske afdeling er det lov nummer 655, der siger, at kommuner gerne må løse opgaver for hinanden inden for IT-drift. Det er også tilfældet, da Svendborg Kommune besluttede at lade deres servere skifte adresse til Odense Kommune. Dermed opnår Svendborg Kommune stordriftsfordele ved at lade Odense Kommune varetage driften. Og Odense Kommune får ligeledes et bedre fundament for deres IT-drift og mere volumen.

"De opgaver en kommune kan udføre for sig selv, kan kommunen også udføre for andre kommuner. Samarbejdet inden for IT-drift foregår efter en en-til-en model. Hver gang der laves en driftsaftale sker det mellem de to involverede kommuner. Det er sådan, vi har bygget samarbejdsformen i KIT Fyn op, og det er ifølge lov 655 den juridisk korrekte måde at gøre det på," siger Jørgen Brolykke Rasmussen.

- fortsættes på side 28 >>>

Har I kontrol over, hvem der har adgang til jeres systemer?

Dokumentation, adgangsstyring og overblik
– vær klar til revision med KMD Delta IdM.

1

Designet med NIS2 kravene som standard

Automatisér adgang, roller og godkendelser. Få dokumenteret compliance, mindsk fejl og spar tid med en løsning designet til NIS2.

2

Understøtter hurtige ansættelser og vikarer

Med KMD Delta IdM opretter I brugere og roller på få minutter – så vikarer og nye ansættelser kan skabe værdi hos borgeren allerede samme dag.

3

Èn samlet løsning til IdM, IAM og Governance

Få styr på hele brugerlivscyklussen i én platform. Ét samlet datagrundlag gør hverdagen nemmere og revisionen enklere.

Kontakt **Martin** for mere information om Delta IdM:

Martin Bjørn Madsen
Senior Sales Specialist
MWP@kmd.dk
+45 61913823

Besøg vores
hjemmeside

Kerteminde Kommune er også i gang med at flytte deres servere til Odense mens Nordfyns og Nyborg er i dialog og i pipeline for opstart i slutningen af 2025 omkring serverdrift i Odense. Faaborg Midtfyn Kommune er i pipelinen for at flytte deres servere i 1. Kvartal 2026.

NIS2

Udover konsolidering af serverdriften i Odense, arbejder KIT Fyn også sammen om at styrke IT-sikkerheden ifølge det nye EU-direktiv om NIS2. Afdelingsleder IT, Data og Digitalisering Lisbet Bogh Sønderby, Svendborg Kommune: "Lige nu har vi meget fokus på hele IT-sikkerheden med den nye NIS 2 lovgivning, hvor vi har fået lavet en fælles NIS 2 gap-analyse med Nibis konsulenterne". "Inden for IT-sikkerhed har vi taget initiativ til at hver kommune skal lave en GAP-analyse. Efter de ni kommuner har fået lavet deres GAP-analyse, har vi lavet en fælles rapport, så vi kan klarlægge de fælles og individuelle indsatser på NIS2. Vi forsøger at løfte os individuelt, men vi har også hele tiden øje for, hvordan vi i fællesskabet kan skabe noget synergi, som gavner den enkelte kommune," siger chefkonsulent Nina Bjørk Leosdottir, KIT Fyn. Jens Otto Kromann: "Vi arbejder også strategisk med NIS2, så kommunaldirektørerne får deres ledelsesmæssige rapportering. Cheferne får også deres udgave af NIS2. Teknikerne får en uddannel-

sesdag og et Erfa-netværk. Det sker som konsekvens af GAP-analysen".

Et andet initiativ i KIT Fyn går på brugerstyring og hele adgangskontrollen. Med de nye krav til kommunerne fra NIS2, er der identificeret områder, hvor der mangler værktøjer, og at kommunerne derfor arbejder sammen om at udvikle og forbedre konfiguration og brug af disse værktøjer.

SAPA og KOMBIT

Udover de mange initiativer har KIT Fyn også lavet et forum, der samarbejder om SAPA og KOMBIT. Lisbeth Bogh Sønderby: "Der er også kommet et forum, hvor vi samarbejder om SAPA og KOMBIT porteføljen. Dette netværk består af projektledere inden for programledelse i tre-fire af de fynske kommuner, men der er stor interesse fordi KOMBIT porteføljen bliver mere kompleks og der sker ændringer i governancestrukturen, og det kræver tættere samarbejde og fælles forståelse. Vi mødes jævnligt i dette forum".

De ni kommuner i Kommunalt IT-samarbejde på Fyn

Odense
Svendborg
Langeland
Ærø
Faaborg/Midtfyn
Kerteminde
Nordfyns
Nyborg
Assens

E-læring målrettet ansatte i kommuner

IT Univers tilbyder e-læringskurser, der styrker medarbejdernes AI-færdigheder. Kurserne giver indsigt i AI fra både et teknisk, praktisk og etisk perspektiv.

Kurserne er udviklet med input fra Odense og Odsherred kommuner og er allerede i drift flere steder.

E-læringen bliver tilpasset din kommune, så indholdet matcher jeres behov og justeres til jeres designguide. Det er inkluderet i prisen. I får derfor det bedste fra to verdener – færdigudviklet og fleksibelt.

BASISKURSUS

AI-færdigheder for ansatte · 35 min.

OVERBYGNINGER

AI-færdigheder for ledere · 15 min.

AI-færdigheder for administrativt personale · 20 min.

AI-færdigheder for lærere · 20 min.

Levering til LMS/intranet (HTML5) professionelt og uden licensbegrænsninger.

AI-færdigheder for ansatte 50.000 kr.

De tre overbygningsmoduler koster samlet 50.000 kr.

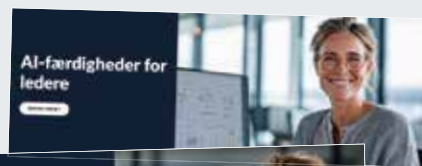

Kontakt os for at få adgang til at se kurserne igennem.

Se mere på it-univers.dk

Charlotte Cederstrøm
direktør
cce@it-univers.dk

Nordjylland rykker sammen

I foråret 2023 indledte de 11 nordjyske kommuners IT-ledere drøftelser om et tættere samarbejde. Kommunaldirektørerne i Nordjylland opfordrede til øget samarbejde, og it-cheferne i de 11 kommuner fik til opgave at udarbejde målbilleder og formulere et kommissorium, som blev grundlaget for det nordjyske samarbejde.

IT-chef Svend Svenstrup, Aalborg Kommune: "Samarbejdet begyndte ad frivillighedens vej. Det havde nok lidt karakter af, at Nordjylland er den mindste region i landet og bærer også lidt præg af udkant. Derfor drøftede vi indledningsvist det fælles samarbejde som en mulighed for at kunne løse udfordringer i fællesskab på sikkerhedsområdet og med rekruttering af nye medarbejdere. Vi drøftede også fælles udbud og det tekniske samspil mellem kolleger på tværs af kommunerne," siger IT-chef Svend Svenstrup, Aalborg Kommune.

Et af Kommunaldirektørernes indspark til samarbejdet gik på, at samarbejdet skulle arbejde strategisk med udformning af målbilleder. Samarbejdet opererer med målbilleder i 2030 og 2035, som sætter retning for de ønskede resultater.

Det er ikke en topstyret proces. Det bygger på samarbejde.

Svend Svenstrup.

"Vi havde også målsætninger om et tættere samarbejde på serverinfrastruktur som lå højere op i teknologistakken. Da Økonomaftalen for 2026 udkom med udgangspunkt i PA Consultings rapport om oprettelsen af fire/fem nye regionale IT-serviceorganisationer, som middel til styrkelse af cyberberedskab, så blev drøftelserne om server/datacenter og netværksinfrastruktur blot endnu mere relevante. Og vi må sige, at Økonomaftalen 2026 har accelereret vores nordjyske samarbejde. Dog er det ikke sådan, at Økonomaftalen har lukket ned for de andre ambitioner i samarbejdet," siger Svend Svenstrup.

Det er kommissoriet, der driver samarbejdet i Nordjylland. Der er ikke stiftet en forening, et selskab eller en speciel model for samarbejdet. Det er startet frivilligt, men Økonomaftalen for 2026 har gjort, at samarbejdet er blevet mere forpligtende.

"Det har jo accelereret vores samarbejde, forstået på den måde at mødefrekvensen mellem kommunerne er steget. I det oprindelige samarbejde var vi enige om, at vi ikke behøvede at gå i takt. Der kunne godt være samarbejder, som ikke gjaldt alle 11 kommuner, men hvis vi ville gen-

nemføre et opkørselskoncept på vores pc-arbejdspladser, så kunne der godt være en række kommuner, som samarbejdede omkring det. Det kunne også være inden for MDM (Mobile Device Management). Det er et specialiseret område. I Aalborg Kommune har vi ressourcer, der arbejder dedikeret med det. Men hvis vi sammenligner os med mindre og mellemstore kommuner, så har de typisk delte roller inden for MDM. Det viser blot, at vi ikke har det samme udgangspunkt, og at samarbejdet betyder, at vi hjælpes ad i det omfang vi kan," siger Svend Svenstrup.

En af de fælles beslutninger i det nordjyske samarbejde er gennemførelsen af en GAP-analyse, der er omtalt (side 32) i magasinet. Den skaber grundlaget for det fælles løft der skal ske på cybersikkerhedsområdet med NIS2.

De kommende måneder

Ifølge Svend Svenstrup er de emner, som kommer op i kredsen om det nordjyske samarbejde "vores fælles netværksinfrastruktur. Hvad kan være basis for, at vi bliver koblet tættere sammen. Og så sikkerhedsinitiativerne med udgangspunkt i de gennemførte GAP-analyser".

"Samarbejdet bygger også på den nordjyske model. Sådan lidt populært sagt: I Nordjylland bygger vi ikke metro eller letbaner, der bygger vi Plusbusser. Det handler om, at vi har en solid, sammenhængende digital infrastruktur, samtidig med at vi bevarer en vis fleksibilitet. Men vi bevarer jordforbindelsen. Vi ved godt, at vi ikke bare kan gå ud og lave en Green field etablering af fuldstændig ny netværksinfrastruktur og etablere nye fælles datacentre. Vi bliver nødt til at bygge videre på det, vi allerede har, og som vi ved virker. Så vi finder den rette balance mellem eksisterende teknologi og det nye hvor vi skal mindske sårbarheden og højne sikkerheden".

Region Nordjylland består af 11 kommuner:

Aalborg
Brønderslev
Frederikshavn
Hjørring
Jammerbugt

Læsø
Mariagerfjord
Morsø, Rebild
Thisted
Vesthimmerland

Kommunerne arbejder sammen om NIS2-implementeringen

NIS2 direktivet (net – og informationssikkerhed) er et EU-direktiv, som er trådt i kraft 1. juli 2025. Kommunerne skal styre cybersikkerheden og robustheden overfor cybertrusler. Da kommunerne er en del af den kritiske infrastruktur, har kommunerne en stor opgave foran sig med at implementere EU-direktivets krav.

IT- og digitaliseringschef Anders Schøler Kollin, Viborg Kommune:

“Vi arbejder sammen om NIS2-loven i kommunerne”.

I sidste ende kan det betyde, at kommunerne totalt set kommer til at spare en del tid, ved at afklare temaer i et fællesskab og give et afsæt i form af fælles redskaber.

Anders Kollin: “Belært af erfaringerne fra implementeringen af NSIS i 2022-2023 (National Standard for Identitets Sikring), hvor de 98 kommuner implementerede det hver for sig, og brugte tonsvis af timer på at blive certificeret, har vi med NIS2 indført en konceptafprøvning. Her vil temaer som risikovurdering, forsyningskædesikkerhed, og ledelsesforankring blive afprøvet af en gruppe kommuner, hvorefter vi udvikler værktøjer som andre kommuner kan anvende,” siger Anders Schøler Kollin.

Dermed bliver der i konceptafprøvningen skabt et grundlag, der kan bruges af andre kommuner. Kommunerne undgår dermed at 98 kommuner starter forfra og ender med 98 løsninger, som peger i alle retninger.

KL har stafetten

KL har taget stafetten i samarbejdsprojektet, der har fokus på udvalgte emner i NIS2-loven og vejledningerne fra SAMSIK, Styrelsen for Samfundssikkerhed. Projektet er en del af udmøntningen af kommunernes digitaliseringsprogram

Pia Færch: “Med afprøvnings-projektet vil vi gerne give kommunerne et rygstød i deres arbejde med at omsætte vejledninger og kravene i NIS2 til indsatser i kommuner. Der vil fortsat være en stor opgave i den enkelte kommune, men også et sted at starte og orientere sig, hvor andre kommuner har bidraget med deres input og erfaringer”.

Hver dag oplever over halvdelen af landets kommuner 1.000 eller flere forsøg på cyberangreb. Det vurderer kommunerne selv i en ny undersøgelse, som KL har gennemført.

Og undersøgelsen bekræfter, at “cybertruslen mod kommunerne i den grad er reel,” lyder det fra KL’s formand for arbejdsmarkeds- og borgerserviceudvalg Steen Christiansen (S), der er borgmester i Albertslund Kommune.

“Det er en kæmpe trussel og en kæmpe opgave, vi står over for,” siger Steen Christiansen.

KL spiller en vigtig rolle i forhold til at koordinere de temaer, som kan være særligt centrale i kommunernes NIS2 implementering, og det er positivt med hensyn til at strukturere emnerne og forbedre kvaliteten af samarbejdet.

Pia Færch “Udover at KL får udviklet redskaber i NIS2-afprøvningsprojektet, kan en række fælleskommunale samarbejder, som hver især kan bidrage til, at kommunerne løfter NIS2-opgaven. Fokus er bl.a. på sikkerheden hos de leverandører af it-systemer som flere kommuner gør brug af. KL udsender derfor snarest i samarbejde med SKI, Det Fælleskommunale Databehandlersekretariat, SKI, KOMBIT, KommuneCert og Komponent en fælles pjece, der giver kommunerne overblik over hvem, der kan hjælpe med hvad.

NIS2-direktivet er en EU-lov, der skal styrke cybersikkerheden og modstandsdygtigheden over for cybertrusler på tværs af EU, med særligt fokus på samfundskritiske opgaver som afhænger af it-understøttelse. KL (Kommunernes Landsforening) har arbejdet for at få kommunerne omfattet af NIS2, da de løfter en række samfundskritiske opgaver.

Anders Schøler Kollin: "Vi vil gerne understøtte hinanden i det indledende arbejde. Det, at der er nogle kommuner, der går forrest på nogle emner, så vi får defineret nogle værktøjer og nogle rammer, som de andre kommuner kan bruge, mindsker risikoen for, at vi løber i for mange forskellige retninger. Det er positivt for den enkelte kommune, og det er i sidste ende også positivt for cybersikkerheden i vores samfund".

” Vi vil gerne understøtte hinanden i det indledende arbejde. Det, at der er nogle kommuner, der går forrest på nogle emner, så vi får defineret nogle værktøjer og nogle rammer, som de andre kommuner kan bruge, mindsker risikoen for, at vi løber i for mange forskellige retninger.

IT- og digitaliseringschef Anders Schøler Kollin, Viborg

FAKTA

Følgende temaer indgår pt. i NIS2-afprøvningsrunden:

- Ledelsesforankring (i gang)
- Risikovurdering (i gang)
- Forsyningskædesikkerhed (igangsættes)
- Hændeshåndtering (igangsættes)

Disse følger forventeligt):

- Tekniske afklaringer
- Tilsyn

For hvert tema er der nedsat en kommunal gruppe, som afprøver koncepter der skal understøtte implementeringen af det pågældende tema. Projektet drives af eksterne konsulenter i samarbejde med KL. Kommunerne som deltager får sparring med de andre kommuner samt fra KL og de eksterne konsulenter.

11 nordjyske kommuner lander fælles GAP-analyser

En GAP-analyse afdækker gabet mellem det nuværende niveau for informationssikkerhed, og det niveau man skal leve op til. Efter at EU-direktivet om NIS2 er blevet lovpligtigt for alle IT-organisationer i EU-landene, er GAP-analyser blevet relevante for kommunale IT-afdelinger. For trekvart år siden besluttede de 11 kommunaldirektører i Nordjylland, at IT-afdelingerne i de 11 kommuner skulle arbejde tættere sammen.

Centerchef IT-og digitalisering Lars Sørensen, Frederikshavn Kommune:

”Vi er i dag 11 nordjyske kommuner, der er enige om at lave hver sin GAP-analyse og så samle de 11 analyser i en fælles evalueringsrapport for at afklare, hvad vi skal gøre i fællesskab og hvad vi skal gøre hver for sig for at indfri ambitionerne i NIS2-direktivet”.

”Vi vil lave et to-trins målbillede for fremtidig cybersikkerhed. Et målbillede for 2030 og et for 2035. Vi vil gerne sikre os, at vi arbejder i fællesskab om de samme ambitioner for cybersikkerhed, så de 11 kommuner ikke udvikler løsninger, der trækker i forskellige retninger og dermed ville kunne skabe uensartede niveauer af cybersikkerhed i Nordjylland,” siger Lars Sørensen.

I februar 2025 blev kommunerne omfattet af NIS2 direktivet. De blev kategoriseret som kritisk infrastruktur.

”NIS2 satte os i gang med at lægge en plan for fremtidigt samarbejde. Vi var sådan set i gang med at samarbejde, men NIS2-direktivet fik sat yderligere fart på den proces. Vi aftalte at bruge NIS2 som case til at etablere et bredere samarbejde og at lægge planen for de to målbilleder i 2030 og 2035,” siger Lars Sørensen.

Fælles evalueringsrapport

Det er først, når den fælles evalueringsrapport fra de 10 nordjyske kommuner er færdig, at kommunerne kan vurdere, hvor langt de er fra målet. De 10 kommuner har indgået kontrakt med konsulentvirksomheden Conscia, der har en modenhedsmodel, som bygger på CIS18, som en del af ISO 27001-standarden.

”Når vi har fået lavet en samlet analyse, kommer rationalet med at vi arbejder sammen om cybersikkerheden. Der vil være ting, vi skal gøre i fællesskab. Hvis vi skal foretage en opdatering af vores serverinfrastruktur, så skal vi ikke have 11 forskellige måder at gøre det på. Så kan vi gøre det på en måde og samarbejde om det”.

”Hvis vi står på forskellige niveauer i forhold til andre processer, så giver det mening, at nogle går forrest og trækker, mens andre løser det individuelt. I det hele taget er det godt at arbejde sammen, da vi træner

og øver os på området. Jeg tror ikke, at vi kommer til at bruge så mange ressourcer på det tekniske. Dét, der kommer til at fylde, er processer og politikker. Jeg har sagt til min direktion, at 20 pct. er teknologi, mens 80 pct. er processer og styring,” siger Lars Sørensen.

Risikovurdering

Inden Lars Sørensen blev IT- og digitaliseringschef i Frederikshavn Kommune, var han digitaliseringschef på Aalborg Universitet. Her arbejdede han bl.a. med ISO27001-compliance i forhold til forskningsdata og -systemer i fire år, og fik den risikobaserede tilgang ind under huden.

”Det er et kæmpe arbejde at vurdere risici og have en risikobaseret tilgang til cybersikkerhed. Det finder man først ud af, når man arbejder med det hver dag. Så går det op for en, hvor mange mulige risici, der er. Det er indlysende rigtigt at finde et fælles niveau for risici, når man skal samarbejde om cybersikkerhed og informationssikkerhed,” siger han.

Lars Sørensen kan ikke gå i detaljer med det konkrete indhold i GAP-analysen, men han understreger, at cybersikkerheden ikke kun handler om teknologi. Det handler i høj grad også om at have styr på processer og politikker, som skal dokumenteres og løbende følges op på. Høj grad af cybersikkerhed kræver altså mere end tekniske løsninger – det kræver et solidt fundament af klare procedurer og retningslinjer.

”Det handler i bund og grund om processer og have et dokumenteret ledelsessystem. At have et ledelsessystem, hvor man er risikobaseret og hver enkelt medarbejder er risikobevist. Det er nøglen til at lykkes, og det er noget jeg kommer til at bruge det meste af min tid på. Både i forhold til cybersikkerhed og informationssikkerhed. Det er vigtigt, at vi får løftet sikkerheden. Det gælder ikke kun i Nordjylland. Det skal ske i hele Europa.”

Vi vil lave et to-trins målbillede for fremtidig cybersikkerhed. Et målbillede for 2030 og et for 2035. Vi vil gerne sikre os, at vi arbejder i fællesskab om de samme ambitioner for cybersikkerhed, så de 11 kommuner ikke udvikler løsninger, der trækker i forskellige retninger og dermed ville kunne skabe uensartede niveauer af cybersikkerhed i Nordjylland.

IT- og digitaliseringschef Lars Sørensen, Frederikshavn

Indtastning eller indlæsning?

Automatiser de administrative processer med AS2007 - markedets førende afregningssystem. Overskud til mere kvalitet i kerneopgaven er indbygget.

- Automatisk indlæsning af data fra fagsystemer
- Slut med manuel indtastning og spredte regneark
- Mindre risiko for fejl

AS2007 er i konstant udvikling, i tæt samarbejde med kommuner i Danmark.

Læs mere på cgi.dk/as2007

CGI

På en ekstraordinær generalforsamling er det besluttet at lukke foreningen Open Data.dk

“Det er vigtigere end nogensinde nu, fordi AI-sprogmodeller og datadrevne teknologier har brug for store mængder af troværdige, offentlige og lovligt delbare data for at blive trænet ansvarligt,” siger Bo Fristed.

Han tilføjer, at Open Data.dk har lidt penge på kistebunden. Derfor overdrages platformen www.opendata.dk til OS2-fællesskabet og drives videre som et OS2-produkt så længe økonomien tillader det. Bo Fristed vurderer, at der er penge til tre års drift af platformen i OS2.

Han håber på at i løbet af tre år vil blive mere tydeligt for offentligheden, hvilken værdi åbne data har.

Bo Fristed, Bestyrelsesformand

Fremtidens IT-system til danske kommuner

WorkPoint ESDH er udviklet i kommunalt samarbejde for at gøre sagsbehandling smartere, sikrere og nemmere.

Automatisering & effektivitet

Automatiseret hjælp gør KLE-opmærkning enklere og sagsbehandlingen mere effektiv.

Sikkerhed & kontrol

Bygget på Microsoft Cloud, som automatisk giver samme sikkerhed og kontrol som jeres IT-miljø.

Sammenhæng & samarbejde

Integreret i Microsoft 365 med fuld adgang til platformens samarbejdsværktøjer.

"WorkPoint kan jo det her med at få sags- og dokumenthåndtering til at være inde i kontorpakken. (...) det kunne noget af dét, som vi gerne ville arbejde med og understøtte forretningsprocesserne med i forhold til sags- og dokumenthåndtering."

Niels Pedersen, Digitaliserings- og IT-chef ved Esbjerg Kommune

Se, hvordan Esbjerg Kommune har gjort sagsbehandling enklere, sikrere og mere sammenhængende med WorkPoint ESDH.

Kontakt

Mikael Rønfeldt
mikael.ronfeldt@fellowmind.dk
+45 4172 3354
www.workpointesdh.dk

WORKPOINT ESDH
LEVERET AF FELLOWMIND

Uklarhed om AI-jura hæmmer kommunerne trods nye tiltag

I Thisted har man måttet lægge børnesagsområdet i AI-mølpøse og i Kalundborg håber man at selvkomponeret "Policy-maskine" kan hjælpe med at afklare områder, hvor AI støder ind i lovgivning. AI-hverdagen er fortsat hæmmet af den juridiske usikkerhed.

Uklarhed om de juridiske rammer for brug af kunstig intelligens hæmmer i høj grad brugen af AI i kommunerne.

Ganske vist har Digitaliseringsstyrelsens taskforce for Kunstig Intelligens fået det som en af sine primære opgaver af afklare de juridiske rammer. Og Kommunernes Landsforening, KL, har udviklet en juridisk AI-værktøjskasse, der hjælper kommunerne. Men i hverdagen er det stadig usikkerheden, der dominerer.

"Meget er uklart. I vores hverdag går der derfor rigtig meget tid med at tæmme den innovationskraft, som ligger hos medarbejderne, der har mange gode ideer til, hvordan AI kan gøre deres hverdag lettere", siger Mikkel Alstrup, chef for IT, digitalisering og borgerservice i Thisted Kommune.

”Ifølge Partheepan Vijayamohan er der stor interesse blandt kommunens medarbejdere for at bruge den nye AI-plattform og de værktøjer til bl.a. mødereferater og tolkning, som platformen indeholder.

"Vi må håbe, at KL's juridiske værktøjskasse kan hjælpe os, men i dagligdagen er det stadig frustrerende for os, at der er så stor uklarhed om de juridiske rammer for brugen af AI", siger Partheepan Vijayamohan, AI-udviklingskonsulent i Kalundborg Kommune.

I Kalundborg kommune har man introduceret en ny platform af AI-værktøjer, som medarbejderne kan bruge.

Samtidig er man i gang med at udvikle en "Policy-engine" på dette værktøj, der alarmerer brugerne, når de støder ind i områder, hvor AI-brugen strider mod lovgivningen og de regler og den praksis, som Kalundborg kommune følger på området.

Ifølge Partheepan Vijayamohan er der stor interesse blandt kommunens medarbejdere for at bruge den nye AI-plattform og de værktøjer til bl.a. mødereferater og tolkning, som platformen indeholder.

Inden ibrugtagningen af platformen og udrulning har kommunen holdt en juridisk workshop med kammeradvokaten for at identificere de juridiske problemområder, som brugen af AI-plattformens funktioner kan skabe. På den baggrund er man gået videre med at introducere platformen til interne

test for kvalitetsikring og feedback og ser frem til at introducere platformen efter de sidste juridiske rammer er på plads

Børnesagsområdet lagt i AI-mølpøse

I Thisted kommune har den juridiske usikkerhed foreløbig haft som konsekvens, at kommunen har valgt at arbejde med AI-chatbots indenfor HR og IT-support, hvor der ikke er borgerkontakt og personoplysninger involveret. Det giver mest mening i en mindre kommune med begrænsede ressourcer.

”Vi ville dog også gerne kunne bruge AI som hjælpemiddel på f.eks. børnesagsområdet. Her er der et omfattende skriftligt materiale i de fleste sager, som AI kan resumere. AI kan også bruges som hjælp til at forberede en beslutning baseret på de sager, som allerede er afgjort. Det, der er tale om, er beslutningsstøtte – ikke skøn og afgørelser, som selvsagt ikke må foretages af en bot, men skal udføres af de medarbejdere, der har kompetencerne til det. Samtidig er vi også helt med på kravene til hjemmel er skrappe af en årsag, når vi i kommunerne arbejder med vores allermest, udsatte målgrupper, men det kan være svært at kommunikere til de kommunale fagchefer, der har ambitioner på at bruge de nye teknologiske muligheder på deres områder”

Men børneområdet har man i Thisted kommune altså foreløbig besluttet at lægge i AI-mølpøsen indtil de politiske ambitioner og deraf følgende juridiske rammer er på plads.

Hvornår det sker står hen i det uvisse.

Taskforce afskåret af nye opgaver

Digitaliseringsstyrelsens Taskforce for Kunstig Intelligens har opgaven. Det hedder specifikt i kommissoriet, at taskforcen skal ”sætte rammerne for ansvarlig brug af AI” og ”fjerne juridiske snubletråde”

Bl.a. lægges der vægt på, at taskforcen skal bruge erfaringerne fra de kommunale og regionale signaturprojekter for anvendelsen af AI i deres arbejde med at afklare de juridiske rammer.

” På Digitaliseringsmessen i Odense i slutningen af september måtte Mette Lage, afdelingschef for Digital Offentlig Sektor i Digitaliseringsministeriet og chef for taskforcen, dog bede de mange interesserede tilhørere om tålmodighed.

På Digitaliseringsmessen i Odense i slutningen af september måtte Mette Lage, afdelingschef for Digital Offentlig Sektor i Digitaliseringsministeriet og chef for taskforcen, dog bede de mange interesserede tilhørere om tålmodighed.

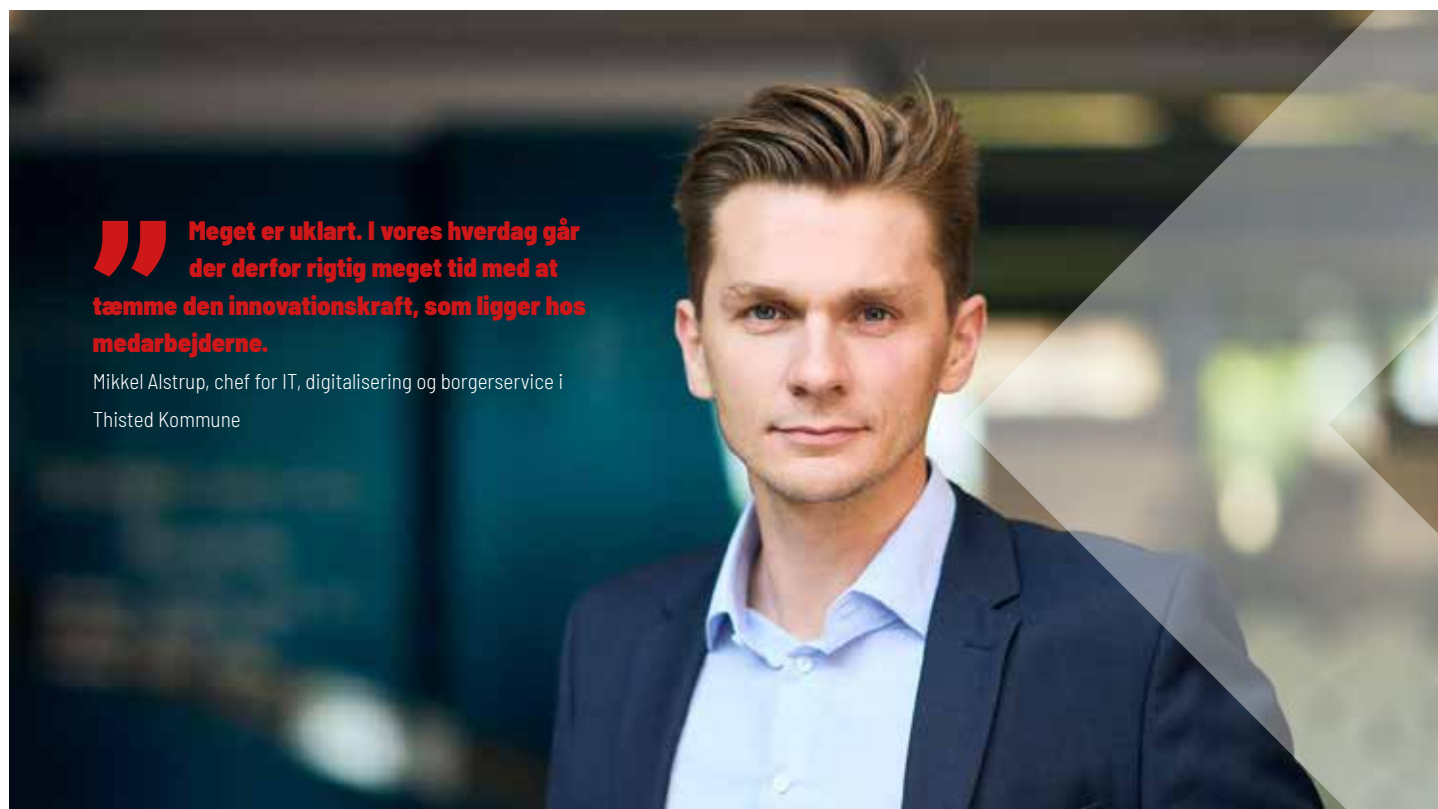
Arbejdet i taskforcen er nemlig blevet stærkt præget af, at Statsminister Mette Frederiksen i foråret på årsmødet i KL forlangte, at der hurtigt igangsættes tre storskalaprojekter for brug af AI i den offentlige sektor. De skulle præsenteres inden sommerferien. Det er dog ikke sket.

Men der arbejdes med sagen på højtryk. Opgaven med at identificere disse projekter og den efterfølgende organisering kræver både tid og kræfter, som ikke kan bruges på de generelle opgaver, herunder den juridiske afklaring, som ellers en af taskforcens hovedprioriteter.

” Meget er uklart. I vores hverdag går der derfor rigtig meget tid med at tæmme den innovationskraft, som ligger hos medarbejderne.

Mikkel Alstrup, chef for IT, digitalisering og borgerservice i Thisted Kommune

Nyt AI-værktøj i beskæftigelsesindsatsen: AI-assistent i Thisted hjælper projektlederen med at bevare overblikket

Regeringens nye reform af kommunernes indsats på beskæftigelsesområdet, har fået Thisted Kommune til at investere i en ny AI assistent, Spintype, som er et værktøj digitaliseringskonsulenten Morten Rüz i Erhverv og Beskæftigelse opfatter som "potent teknologi".

Regeringens nye reform træder i kraft den 1. januar 2026 og betyder, at alle kommuner nedlægger jobcentrene i sin nuværende form. Det indebærer også, at der skal afholdes færre samtaler med ledige, mange regler fjernes og der åbnes for nye digitale muligheder, f.eks. udvidet brug af AI. "Vi har indkøbt Spintype og placeret værktøjet helt centralt i vores arbejde med reformen i Thisted Kommune. Når vi skal implementere en så omfattende reform, kommer det til at berøre alt i vores organisation. Både vores organisering, arbejdsgange, indsats over for de ledige, digitale landskab og alt mulig andet."

Så det er et kæmpe forandrings- og digitaliseringsprojekt. Ved at bruge AI-assistenten, der har pakket generativ AI ind i en platform til projektledere, kan vi bedre bevare overblikket og bruge teknologien langt bedre," siger Morten Rüz.

Når projekter, nye regler, digitalisering af arbejdsgange og services, og flere arbejdsgrupper samles til møder, kombineret med styring, samtidig med, at der på landsplan skal spares knap 3 mia. kr., bliver AI-værktøjet en ny samarbejdspartner, der skal støtte organisationen i at indfri målene. Digitaliseringskonsulent Morten Rüz har ansvaret for at understøtte kollegaerne i at bruge værktøjet, ligesom han selv bruger det i sit eget arbejde. "Når vi kører projekter parallelt, i flere forskellige arbejdsgrupper, og du som projektleder både skal bevare overblikket og sikre fremdriften i de enkelte arbejdsgrupper, bliver AI-værktøjet helt centralt. Der er projektbeskrivelser, nye lovforslag, bekendtgørelser, arbejdsgangsbeskrivelser og en masse mødereferater. Alt det læses ind som baggrundsmateriale. Det gør, at AI-værktøjet kan blive en stor hjælp. For når der skal udarbejdes planer, beskrives nye arbejdsgange, laves et nyhedsbrev eller skrives et notat til

Glædelig jul og godt nytår

Tusind tak for de mange spændende møder og gode dialoger i 2025

Året har været præget af inspirerende dialoger og spændende projekter, og vi glæder os til at fortsætte det i 2026.

I det nye år forventer vi, at flere store teknologiske trends vil præge dagsordenen, herunder:

- IT-sikkerhed og databeskyttelse
- AI og automatisering
- Hybrid cloud og containerplatforme (Kubernetes)
- Storage-virtualisering og intelligent backup og dataarkivering
- Bæredygtig og effektiv it-drift

Hos IBM er vi klar med løsninger og erfaring, der kan hjælpe jer med at beskytte data, optimere jeres infrastruktur og udnytte AI's potentiale – både ansvarligt og effektivt.

Har du lyst til at høre mere?

Kontakt Alex Enggaard,
Sales Representative, IBM Danmark
alex.enggaard@ibm.com
Telefon 2678 3643

ledelsen, så kan AI hjælpe med at overskue og håndtere den enorme mængde data. Det at kunne spørge til og få feedback på, om der er noget vi har overset i en opsamling, er rigtig godt. På den måde hjælper den med både at udarbejde udkast og være faglig sparringspartner”.

”Selvfølgelig skal vi være opmærksomme og læse de svar vi får igennem. Teknologien er ikke fejlfri, men værktøjet hjælper til at holde styr på så meget viden og indhold og dokumentation, som en person eller en arbejdsgruppe ikke vil kunne,” siger Morten Rüz.

Han understreger også, at værktøjet ikke er en erstatning for en dygtig projektleder. Det er en kompetent assistent, men der er stadig behov for at kunne orkestrere og gennemtænke forandringsprocesser for at kunne høste gevinsterne af AI.

Forskellig fra ChatGPT og Copilot

De fleste ansatte i kommuner og virksomheder kender nok mest generativ AI og digitale assistenter fra ChatGPT og Copilot fra Microsoft. Digitaliseringskonsulenten fra Thisted fortæller, at Spintype som et dedikeret projektlederværktøj især adskiller sig på to felter.

Det ene handler om brugen af baggrundsmaterialet.

”Hvis jeg skal lave en analyse med fokus på organisationens digitaliseringsparathed, kan jeg pege på et bestemt projekt eller en kilde, hvor vi har viden om vores teknologiinfrastruktur, en videnskabelig artikel og et referat fra et udvalgsmøde. Når det er peget ud, ved AI, hvad materialet indeholder og når jeg herefter gerne vil lave et spørgeskema, laver jeg det i samarbejde med AI-assistenten. Den hjælper mig til at tage al den baggrundsviden med ind i arbejdet. Så der er tale om en meget enkel og sammenhængende brugerflade til at tilgå og bruge baggrundsmaterialet,” siger Morten Rüz.

Det andet område, der gør løsningen anderledes, end ChatGPT og Copilot er publikationsdelen. Hvis projektlederen har lavet en tidsplan og en projektbeskrivelse, kan det publiceres. Så kan medarbejdere spørge ind til planen og den tilknyttede chatbot kan besvare spørgsmålene. Det kan også være et ledelsesnotat eller en omfattende rapport, hvor ledelsen kan spørge ind til det, som de måske ikke fik med fra præsentationen på et møde.

Projektlederen tør ikke gætte på, hvor meget materiale der er læst ind i AI-værktøjet som følge af regeringens Beskæftigelsesreform. Men det første lovforslag regeringen sendte ud, fyldte 450 sider og den nye hovedlov, der kom for nylig, fylder yderligere 900 sider. Alt hvad der ellers kommer af relevante lovforslag og regler vedrørende den fremtidige beskæftigelsesindsats bliver også læst ind og gjort tilgængelige i AI-assistenten sammen med rapporter, beslutningsoplæg og andet der produceres undervejs.

”Vi har testet både OpenAIs og Mistral’s modeller og den sidste endda på dansk jord. Så der er styr på sikkerheden. Men vi bruger det ikke til borgerdata og personfølsomme oplysninger i vores projekt. Så der er ikke risici og bekymringer i forhold til AI og GDPR,” siger Morten Rüz.

Han siger, at det er det første dedikerede AI-projektlederværktøj, han er stødt på. ”Vi er stadig i opstartsfasen i vores projekt. Men jeg oplever de daglige fremskridt, når vi bliver bedre til at mestre værktøjet, at det bliver mere og mere værdifuldt for os. Det bliver en digital rygrad i vores arbejde og kommer også til at forandre den måde, man arbejder som projektleder. Men jeg tror det er et redskab, som vil kunne bruges på andre områder også, men det er endnu for tidligt at konkludere,” siger Morten Rüz.

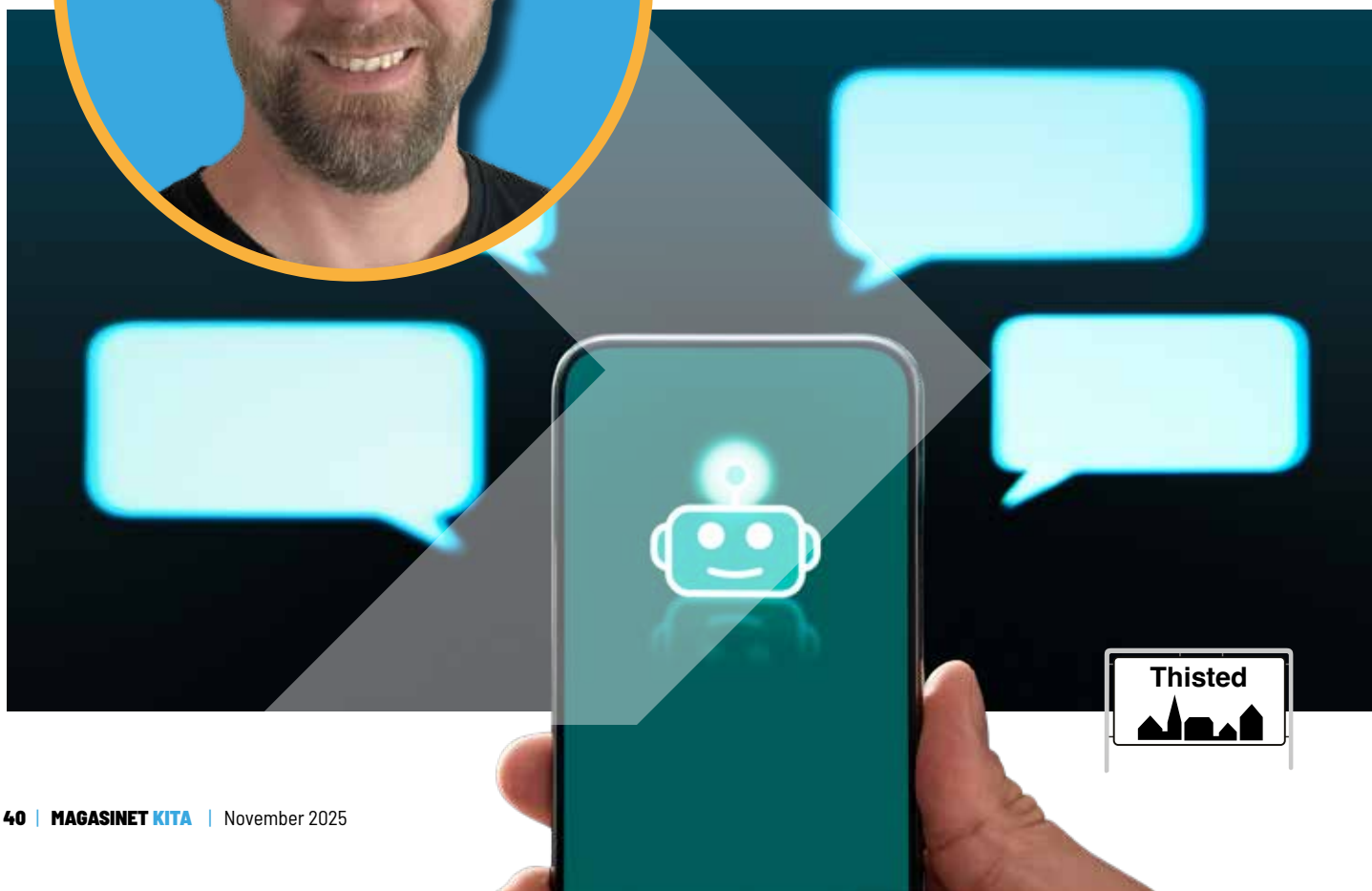
Ring til mig om seks måneder, så kan jeg svare på det.

<<<

Når vi kører projekter parallelt, i flere forskellige arbejdsgrupper, og du som projektleder både skal bevare overblikket og sikre fremdriften i de enkelte arbejdsgrupper, bliver AI-værktøjet helt centralt.

Digitaliseringskonsulent Morten Rüz, Erhverv og Beskæftigelse, Thisted

Regnestykket er **nemt**.

Fleksibel finansiering

Dynamisk ramme til løbende indkøb. Restværdi indtænkt fra start.

Medarbejdertilfredshed

Mulighed for medarbejderfrikøb inkl. 2 års garanti.

Asset Management

Få overblik over enheder, økonomi og udskiftningsplan.

Flere penge

til nye investeringer. Et trygt it-budget. Inspirerede medarbejdere.

Finansier iPhone, iPad og Mac med Apple Financial Services.
Kontakt COMM2IG.

Den fælleskommunale infrastruktur får 10 millioner kald om dagen – året rundt

Støttesystemerne, der er en del af den fælleskommunale infrastruktur bliver i år sendt i nyt udbud efter otte års drift. Infrastrukturen sørger for, at medarbejdere får adgang og rettigheder til fælleskommunale fagsystemer og skaber overblik og sager for en borger. Den digitale infrastruktur håndterer 10 millioner kald om dagen, svarende til 300 millioner kald hver måned. Og antallet af kald er stigende, ifølge KOMBIT.

Løsningerne i den fælleskommunale infrastruktur er de såkaldte støtte-systemer og Serviceplatformen, der sikrer, at de fælleskommunale fagsystemer kan arbejde sammen på tværs og sagsbehandlere kan få adgang til relevante data.

Der var en langvarig kontrovers mellem KOMBIT og KMD tilbage i 2017, før den fælleskommunale infrastruktur kunne tages i drift. KMD var mere end et år forsinket med løsningerne, samtidig med at kommunerne blev opkrævet for betalinger til de gamle fagsystemer, som ikke kunne udfases på grund af KMD's forsinkelser med de nye støttesystemer. Det hele endte med, at KMD betalte en erstatning til KOMBIT på 100 mio. kr.

“Det har vi for længst lagt bag os,” siger COO/CFO Søren Kromann, KOMBIT, der fortæller, at den fælleskommunale infrastruktur står et helt andet sted i dag, trods den dramatiske start i 2017.

“Der har været udfordringer undervejs. Når der er problemer med driften af den fælleskommunale infrastruktur, berører det mange borgere. Vi har haft driftsproblemer dette forår. Vi ved godt, at det skaber frustrationer i kommunerne. Det tager vi meget alvorligt, og vi har arbejdet hårdt for at rette op på det i samarbejde med vores leverandører, som er KMD på Støttesystemerne og IBM på Serviceplatformen. Det har taget noget tid, men vi befinder os et godt sted nu med driftsstabiliteten,” siger Søren Kromann.

Taskforce

KOMBIT etablerede en taskforce i samarbejde med KMD, der har gjort en stor indsats, for at rette op på de uforudsete hændelser, og har opnået en fornuftig driftsstabilitet.

Chef for Fælleskommunal Infrastruktur, Martin Skeem, KOMBIT:

“Taskforcen kiggede på tre ting. Vi kiggede på de uforudsete hændelser, for at finde ud af, hvad årsagen var til dem for at undgå, at de gentog sig”.

“Den anden ting, vi kiggede på, var kontrakten, for at få præciseret de forpligtelser, som vi havde. Her kom vi frem til, at det godt kunne blive lidt bedre”.

“Vi har lavet de samme præciseringer i begge leverandørers kontrakter, da vi havde en periode, hvor det var rimelig ustabil på infrastrukturen,” siger Martin Skeem.

Den tredje ting var at holde bedre øje med anvendernes brug af infrastrukturen. Anvenderne er de tredjepartsleverandører, som kommunerne bruger til udvikling og vedligehold af deres lokale fagsystemer.

Søren Kromann: “Vi må være ærlige og sige, at der er nogle anvendere, som ikke rigtig har fulgt de regler, som vi har for at kalde op til infrastrukturen. Og så lægger de vores infrastruktur ned, fordi de spammer dem med forkerte kald”.

“Der er eksempler på services, hvor anvendere henter alle 6 millioner CPR-numre flere gange om dagen. Det sker ikke i ond tro, men det er klart, at infrastrukturen godt kan blive træt, når det sker flere gange. I stedet kunne man bare kalde de CPR-numre, der er blevet ændret siden man sidst downloadede alle CPR-numre”.

“Hvis infrastrukturen så svarer anvenderen, at kaldet er forkert eller du gør noget forkert, og de så laver et nyt kald, så kan systemerne blive trætte. Og det kan gøre driften ustabil. Efter vi har haft dialoger med anvenderne, har vi oplevet en mærkbar forbedring i driften af den fælleskommunale infrastruktur,” siger Søren Kromann.

Den fælleskommunale infrastruktur er oprindeligt etableret til at understøtte store fælleskommunale løsninger såsom Sags- og Partsoverblik (SAPA), Kommunernes Ydelsessystem (KY), Ydelsesrefusion (YR), Kommunernes Pensionssystem med flere.

Nyt udbud

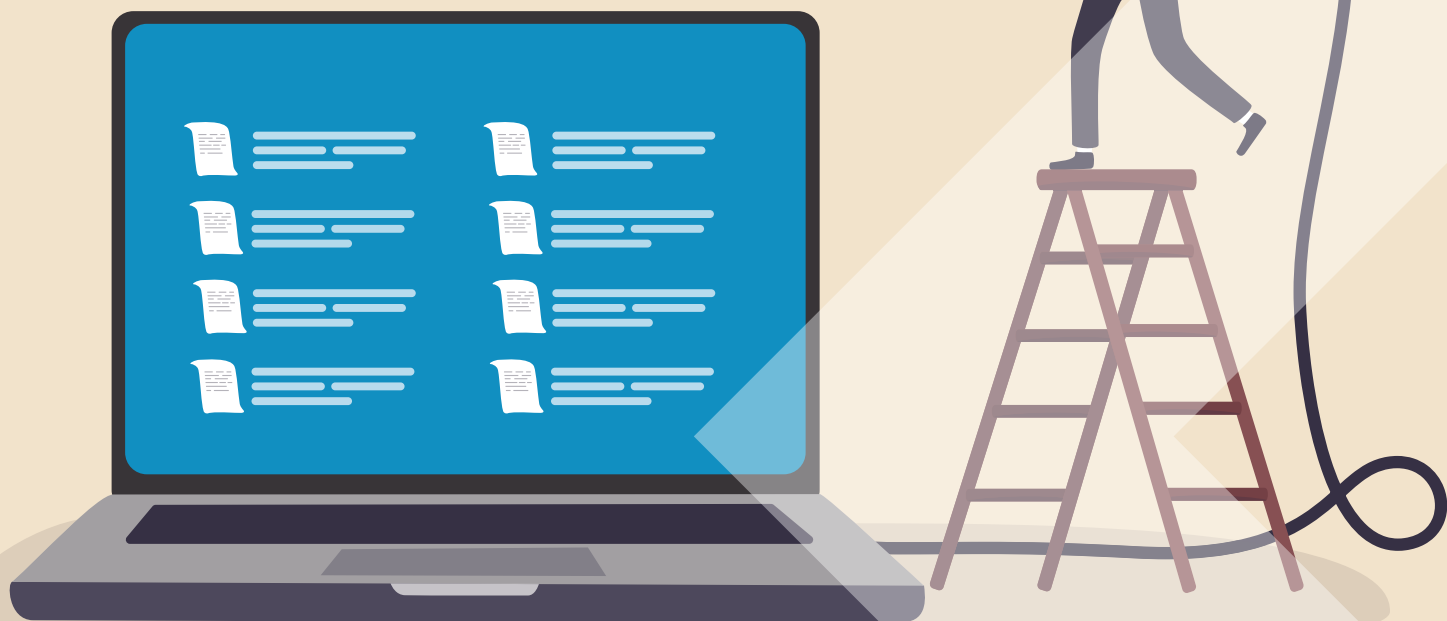
Efter løsningerne gik i luften i det sene efterår 2017, bliver løsningerne nu sendt i et nyt udbud dette efterår.

Søren Kromann: “Vi laver typisk løsninger, der kan køre i op til 10 år. Det gør vi også med det kommende udbud. Men vi har set en ny udvikling i IT-markedet”.

Den udvikling, som Kombit henviser til, er, at flere af leverandørerne specialiserer sig. Det deler markedet op i to. Nogle specialiserer sig inden for drift, andre er rigtig gode til systemudvikling og vedligeholdelse af løsningerne.

FAKTA

Efter løsningerne gik i luften i det sene efterår 2017, bliver løsningerne nu sendt i et nyt udbud dette efterår.

“Det tager vi nu konsekvensen af. Der vil komme et driftsudbud, som vi ser god interesse for mange steder. Vi forventer, at nogle af de leverandører der har specialiseret sig i drift, vil gå ind og byde på løsningen. Egentlig er det meningen, at KOMBIT hen over tid vil kunne lægge flere og flere løsninger over på den nye driftskontrakt”.

“Det andet udbud skal tage sig af applikationsudvikling og vedligehold – som vi kalder Infrastruktur as a Service. Og som en del af det kommer også et udbud på Støttesystemerne, da de trænger til en overhaling efter otte år,” siger Søren Kromann.

Der er eksempler på services, hvor anvendere henter alle 6 millioner CPR-numre flere gange om dagen. Det sker ikke i ond tro, men det er klart, at infrastrukturen godt kan blive træt, når det sker flere gange. I stedet kunne man bare kalde de CPR-numre, der er blevet ændret siden man sidst downloadede alle CPR-numre.

COO/CFØ Søren Kromann, KOMBIT

SKYD GENVEJ TIL SMARTERE IT I DIN KOMMUNE

IoT kan reducere driftsomkostninger, optimere energiforbrug og frigøre ressourcer til de kommunale kerneopgaver.

Med SKI-aftale 02.07 Kommunikationsprodukter og -løsninger får du:

- **Færdige skabeloner til kravspecifikationer**
- **Dynamisk indkøbssystem med fleksible muligheder**
- **Løsninger, som kan skaleres efter behov**
- **Fokus på drift, data og dokumenteret effekt.**

Hør, hvordan I kommer i gang med IoT - nemt og effektivt.

Kontakt

Jesper Ladegaard
Chefkonsulent
T - 52 11 97 78
E - jla@ski.dk

Arne Sahlberg
Chefkonsulent
T - 22 59 25 07
E - asa@ski.dk

Lars Grelck
Chefkonsulent
T - 23 43 55 75
E - lgr@ski.dk